

bb. 67. /a belföldi... 1. folyt./rj

45. magyar-vietnami barátsági nap
46. kisgrafikai kiállítás
47. egy éves a sugár
48. selyemipari tanácskozás
49. losonczi pál üdvözlő távirata
50. hazánkba látogat ali nasszer mohammed
51. az országos műszaki fejlesztési bizottság feladatai
52. tudományos tanácskozás a mai brazil kulturáról
53. aczél györgy fejér megyében
54. a magyar partizán szövetség elnökségének állásfoglalása
55. ülést tartott az országgyűlés ipari bizottsága
56. a kardiológiai tudományos kollokvium
57. november: a testápolás hónapja
58. elismerés - tankönyvekért
59. kibővített ülést tartott a budapesti pártbizottság
60. szot-díjasok
61. műszaki modellkiállítás
62. az iskolai könyvtárak helyzetéről
63. időjárás
64. családpolitikai ankétot tartott a budapesti népfront bizottság
65. magyar-algériai egészségügyi együttműködés
66. pierre zarka sajtókonferenciája
67. hírjegyzék

/mti/

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: hatasi györgy, koronczay emil, fehér péter

21.40 rj

-52-

21⁰⁰

60.008/x

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1981. október 29. c s ü t ö r t ö k

bb. 1. új tanév a pártoktatásban - budapesten 165 ezren

1/gy/rj bc bpr

1981. október 29.

Budapest-szerte több mint 165 ezren láttak munkához, hogy a pártoktatás különböző tanfolyamain gyarapítsák elméleti-politikai ismereteiket, megvitassák napjaink legfontosabb kérdéseit, tanulmányozzák a marxizmus-leninizmus elméletét és gyakorlatát, a párt politikáját. Miként az MSZMP budapesti bizottságán az MTI munkatársának elmondták: a pártoktatás, amelynek tananyaga évről évre a kül- és a belpolitikai események jegyében módosul, ezúttal sem csupán elvont elméleti ismereteket nyújt, a tudományosan megalapozott politikai ismereteket napjaink valóságából, a napi gyakorlatból vett példákkal támasztja alá.

- az MSZMP XII. kongresszusának dokumentumai alapján, a VI. ötéves terv céljaival összhangban a gazdasági propagandamunkának is a helyes szemléletformálást kell szolgálnia: így a gazdaságpolitikai kérdések tanfolyamán a hatékonyság növelésének, a gazdasági feladatok legcélszerűbb, következetes megvalósításának követelményére mutatnak rá. A társadalmi és az állami élet iránt érdeklődők a szocialista demokrácia kibontakoztatásának és továbbfejlesztésének lehetőségeivel foglalkoznak majd hangsúlyosabban.

/folyt.köv./

-1-

bb. 1. / új tanév... 1. folyt./rj

sok ezren vesznek részt a pártirányítás és pártélet témakörében szervezett tanfolyamon. a kulturális kérdések iránt érdeklődők kulturális, világnézeti, etikai kérdésekkel egyaránt foglalkoznak majd. akik a fejezetek a magyar munkásmozgalom történetéből címmel meg-hírdetett politikai képzésre jelentkeztek, alaposan tanulmányozhat-ják a párt történetét, különösen az utóbbi három évtized harcainak eredményeit, jelentőségét. ez év őszén is nagy érdeklődés nyilván-ult meg a nemzetközi politika kérdéseit taglaló tanfolyamok iránt. e fórumokon a hallgatók egyaránt foglalkoznak a békés egymás-mellett élés és az ideológiai harc időszerű kérdéseivel, a nemzet-közi erőviszonyok alakulásával, az szkp xxvi. kongresszusán hozott nagyjelentőségű dokumentumok elemzésével.

- az 1981/82-es oktatási évadban valamennyi tanfolyamon leg-főbb törekvés, hogy a tömegpolitikai munkával még megalapozottabbá válják a különböző érdeklődésű, képzettségű emberek történelmi tájékozottsága, mélyítsék el a szocialista építőmunka tapasztala-tairól, mindenekelőtt az utóbbi 25 esztendő erőfeszítéseiről szerzett ismereteiket. az utóbbi negyedszázad történetének, tanul-ságainak elemzésével, megismertetésével a politikai tömegoktatás hozzájárulhat a párt politikájának alaposabb megértéséhez, s e poli-tika melletti elkötelezettség erősítéséhez. budapesthez a magyar munkásmozgalom jelentős hagyományai kötődnek. napjainkban a fejlett szocialista társadalom építéséből budapest dolgozóira háruló nagy-szabású feladatok pedig a ma és a jövő történelmének fontos té-nyezői. amikor a pártoktatásban a párt forradalmi harcainak történelmi tanulságait elemzik, legfőbb cél, hogy elősegítsék a folyamatosság és a változás dialektikus összefüggéseinek megértését, fejlesszék a történelmi szemléletet, erősítsék az eszmei-politikai szilárdsá-got, és a nyitottságot az új feladatok, megoldási módok befogadására.

- immár hagyomány, hogy egy-egy megye, illetve a főváros életé-hez szorosan kötődő témákban más politikai előadássorozatok is össze-állítanak a pártbizottságok. budapestben megszervezték a marxista-le-ninista valláskritika politikai ismereteiről szóló, továbbá a szocialista hazafiság és az internacionaliz-mus egységét, tartalmát elemző politikai képzést. a főváros szerepe az ország életében címmel elméleti viták zajlanak majd budapest fej-lesztésének történelmi múltjáról, távlati elképzeléseiről és kü-szöbön álló feladatairól. újdonság lesz a mai magyar társadalomról, fejlődésének kérdéseiről szervezett politikai képzés- mondották be-fejezésül az mszmp budapesti bizottságán. /mti/

bb. 2. társadalmi munka a iii. és a xiii. kerületben

i/-ri/rj bc pr

1981. október 29.

több millió forint értékű társadalmi munkával járultak hozzá az év eddig eltelt hónapjaiban a városrész fejlesztéséhez a iii. és a xiii. kerület lakói - ez tűnik ki az e tevékenységről most elké-szült összesítésből is.

a iii. kerületben főleg a kerületfejlesztéshez kapcsolódó társadalmi munkákban jeleskedtek az ott élők. többek között részt vettek a békásmegyeri lakótelep parkosításában, s megszüntettek törmelék-lerakóhelyeket. segítségükkel aszfaltozott járda épült a ságvári endre és a margó utcában, betonlap burkolatu pedig az óbor, a virág utcában és a vera téren. a békásmegyeriek kivették részüket a medgyessy ferenc utcai, a tanév-kezdesre átadott általános iskola 8 tantermes bővítéséből is. a kerület lakóinak segítségével az év utolsó hónapjaiban még egy új tornacsarnokot adnak át a hévízi uti sporttelepen. az eddig elvégzett társadalmi munkák értéke csaknem négy millió forint.

a xiii. kerületben az idén kétszer-májusban és októberben - rendeztek tisztasági hetet a lakók részvételével. e munka-akciók során házakat csinosítottak: lépcsőházakat, kapukat, erkélyeket, ke-ritéseket festettek újra, s kitakarítottak közösségi helyiségeket. ez alkalommal mintegy félezer fát ültettek el közterületeken, intéz-mények udvarain. tavasszal a gyöngyösi uti lakótelep tereprendezé-si munkáiban, ősszel pedig az árpád híd lakótelep parkjának szépítésé-ben is segédkeztek. kisz-esek munkálkodtak a margitszigeten és a városrész több parkjában; lehullott faleveleket gyűjtötték, illetve előkészítették a talajt az ültetésekhez. a vállalatok, az üzemek, a gyermekintézmények saját portájukon tettek rendet, többek kö-zött megtisztították az ablakokat, a kerítéseket, illetve az épület előtti területeket.

a két nagyszabású munkaakció során a lakosság mintegy nyolc mil-lió forint értékű társadalmi munkával segítette a kerület szépíté-sét. /mti/

-.-

bb. 3. kormozás-fehér ingben

i/bi/rj pp pr

1981. október 29.

könnyen és hatásosan tisztítható a lakások fűtésére szolgáló kiskazánok - legalábbis a ferrokémia ipari szövetkezet új készítményével.

a lerakódó, felhalmozódó korom igen nagymértékben rontja a fűtőberendezések hatásfokát, ugyanolyan hőmérséklet eléréséhez jóval több tüzelőanyagra van szükség, ha elkormozódott a tüztér. Éppen emiatt a szövetkezet már régóta foglalkozik különféle koromtalanító anyagok előállításával, ilyen például a hagyományos fűtési kályhák tisztítására alkalmas dekarbon vagy az olajtüzelésű kályhák tisztító antikoksz. a ferrokálór termékcsalád tagjaként a negyedik negyedévben kerül piacra az új készítmény, melynek használata igen egyszerű: a félkilós szórópalackból gyorsan és egyenletesen bejuttatható az égéstérbe a folyadék, amely öt-tíz perc alatt eltávolítja a lerakódott kormot. a művelet akár hófehér ingben is elvégezhető, ugyanis a ferrokálór használata során egyáltalán nem keletkezik por és piszok, szemben a kormozás rendkívül szennyező hagyományos módszereivel. a spray további előnye, hogy a tüztér legeldugottabb zugaiba is eljut. havi egyszeri alkalmazásával a fűtőanyag 2-4 százalékat takaríthatják meg a felhasználók.

ugyancsak a ferrokálór sorozatban jelennek meg a közeljövőben a kokszos lerakódások eltávolítására, illetve a boylerek tisztítására alkalmas készítmények is. /mti/

bb. 4. siszezonra kint a kesztyű

mzs/rj az pr

1981. október 29.

a győri kötöttkesztyűgyár eleget tett ezévi exportkötelezettségének - sikeresen. ez a termék keresett a nyugat-európai piacokon, elsősorban a skandináv államokban, valamint Angliában, Franciaországban és Hollandiában. az idei télre több mint fél millió párat rendeltek a műszorméval bélelt, orkánanyaggal bevont sportkesztyűből a külföldi kereskedelmi partnerek.

/folyt.köv./

-4-

bb. 4. / siszezonra... 1. folyt./rj

erre a siszezonra már olyan kesztyűket szállították a győriek, amelyek diszítését a vállalat saját iparművésze tervezte, s csaknem százféle mintával - kötöttorvégmintás betéttel, illetve sokszínű orkáncsikokkal diszített - kézrevalók kiváló minőségük révén a tavalyinál 10-15 százalékkal magasabb áron keltek el. /mti/

bb. 5. rétsági szivattyú

csiz/rj az pr

1981. október 29.

új fajta törpeszivattyú sorozatgyártását kezdték meg a szivattyú és anyagmozgató gyártó szövetkezet rétsági üzemében. a mintapéldányt az idei bnv-n mutatták be. a berendezés a mínusz 40 fokos ammóniától a 120 fokos forró gőzig mindenféle - akár robbanásveszélyes - folyadék szállítására alkalmas. a csendes üzemű gép előnye, hogy a továbbítandó folyadék irányának megváltoztatásához nem kell átszerelni a szivattyút: egyetlen kézmozdulattal, a motor forgásirányának átállításával megfordul a szívás-nyomás iránya is. az ipari, mezőgazdasági, de akár házkörűli célokra is alkalmas kisszivattyúból az idén háromezretet, jövőre hat-
ezretet gyártanak. /mti/

bb. 6. garancialevél - kistermelőknek

i/jf/rj pp pr

1981. október 29.

a mezőgazdasági nagyüzemek - kedvezményes akcióval - vehes üszöket, teheneiket helyeznek ki a kistermelőkhöz tartásra. ez azonban csak egy példa a segítségre, hisz más módon is támogatják az e munkára vállalkozókat. a háztájiból származó tej mennyisége ugyanis az elmúlt időben - ellentétben a hustermeléssel - némileg visszaesett, amivel, a tervek különben is számoltak. az új akciók várhatóan fékezik a kistermelői tej „elapadását”.

/folyt.köv./

-5-

bb. 6. / garancialevél... 1. folyt./rj

a tejipari vállalatok országsszerte támogatják a kistermelőket. a háztájiból származó tej felvásárlását általában a termelőszövetkezetekre bízta; a közös gazdaságok költségeinek megtérítésére a tejipar az idén 42 millió forintot ad a tsz-eknek. ebből az összegből a helyi tejgyűjtőket korszerűsítetik, hűtőgépeket szerezhetnek be és felújításokra is vállalkozhatnak. az országsszerte működő mintegy 2.500 tejgyűjtő állomás 70 százaléka a tsz-ek kezelésében van. a tejipar fuvarterítést ad a tanyákon felvásárolt tej után, ezzel teszi érdekeltté a szállítókat abban, hogy nagyobb távolságról is „behozzák”, a tejet a gyűjtőállomásokra vagy a tejipari üzemekbe. azokban a községekben, ahol nincs tejgyűjtő állomás, a tejipari vállalatok gépkocsijai meghatározott időpontban - általában a főtéren kijelölt helyen - átveszik a kistermelők tejes-kannáit, amelyek számozva vannak, és így az ipari üzemekben azonosíthatók. a teli kannákat üresekkel cserélik ki, így zavartalan a kistermelői tejtávétel.

a tejiparral szerződő kistermelők garancialevelet kapnak; ebben az ipar kötelezettséget vállal arra, hogy a tejet minden mennyiségben, bármikor átveszi. /mti/

-.-

bb. 7. gyógynövény zalából

tas/az/rj pr

1981. október 29.

az idén több mint egy millió forintot fizetett ki eddig a zalai gyógynövénygyűjtőknek a herbária, amelynek megyebeli felvásárlóhelyein az év végéig még további mintegy 400 ezer forint értékű gyógynövény leadására számítanak. a hazánkban ismert 180féle gyógynövényből több mint 90 a zalai réteken és erdőkben is megtalálható. az értékes, külföldön is keresett gyógy- és vegyipari alapanyagokat tartalmazó füvek, gyökök, virágok gyűjtése jól fizető mellékfoglalkozásnak számít, amit több százan üznek a vidéken. legnagyobb mennyiségben aranyvesszőfüvet vettek át tőlük, s fagyöngyből és csarabból is jelentős tétel gyűlt össze. a herbária illetékesei azal számolnak, hogy jövőre tovább nő zalában a gyógynövény-gyűjtők tábora, s ezért tizenhétől huszonkettőre emelik a felvásárlóhelyek számát. /mti/

-6-

bb. 8. madárvédő uttorók a bakonyban

szérj az pr

1981. október 29.

a bakony vidéki iskolák mintegy 2500 tanulója járja az erdőket, hogy még a hideg évszak beköszönte előtt gondoskodják a madarak oltalmáról.

a gyerekek a közelmúltban nyolcszáz mesterséges odut és ezenőtszáz etetőt helyeztek el a madarak leggyakoribb tartózkodási helyein, például a gerence-völgyben, ahol számos ritkaságnak számítófaj él. a zirci természettudományi múzeum és több gazdaság számottevő mennyiségű szemesterményt, főleg napraforgó magot, bocsát a télen is a madárvédő uttorócsapatok rendelkezésére. /mti/

-.-

bb. 9. új vadfeldolgozó telep épül vecsésen

vir/rj az pr

1981. október 29.

új felvásárló telep és vadfeldolgozó építését, s a meglévő részlegének felújítását kezdte meg vecsésen a svájci teax cégesoport technológiája alapján a mavad. a mintegy 120 millió forintos beruházást indokolta, hogy a vadkereskedelmi vállalat egyik nszk#beli exportpartnere, a lőttr vadat ezentul - egészségügyi, higiéniai követelményeit szigorítva - csak megnyuzva vagy feldolgozva veszi át, a tervek szerint megkétszerezik - 60 vagonosra növelik - az új telep hűtőkapacitását, miáltal a gépesített feldolgozó sor egész évben működhet, a tárolókban mindig lesz elegendő vaddisznó, őz, staryas, a beruházásra szükség van azért is, mivel az eddigi - nyugátnémet, opász, francia, svájci és osztrák - vásárlók köréhez várhatóan skandináv országokbeli cégek is csatlakoznak. az építkezésben 16 vállalkozó vesz részt; a kivitelezési munkálatok júniusban kezdődtek a jövő év elején pedig megkezdődik a próbaüzem. az elképzelések szerint az új telepen, ahol a lőttr vad 50-60 százalékát vásárolják fel, csigafeldolgozó részleget is építenek. /mti/

-.-

-7-

bb. 10. kecskeméti rajzfilmek a horizontban

i/-gi/rj bc pr

1981. október 29.

most a kecskeméti rajzfilmeseké is a horizont filmszínház; november 4-ig a pannónia filmstudio vidéki műtermének alkotásaival ismerkedhetnek meg itt a mozilátogatók. a műsorban sorozatok és egyedi filmek láthatók: így a televízióból ismert vízi pók- csodapók sorozat, a magyar népmesék újabb epizódjai, valamint tóth pál hogyan lehet megszelídíteni egy orosz lányt, hegedüs lászló: vázlatok, hegyi füstös lászló: regélés és újvári lászló: nagyváros című filmje. a pannónia filmstudio történetében először fordul elő, hogy vidéki műterem önálló műsorral mutatkozhat be budapesten. az előadások délután öt óráig tekinthetők meg, s a mozi utána továbbra is tévé-filmeket játszik. /mti/

--

bb. 11. tájházak a hajduságban

tár/rj az pr

v

1981. október 29.

a muzeumi és műemléki hónap eseménye: hat új tájházzal gyarapodott hajdu-bihar megye. a népi építészet hagyományait őrző épületekből öt hajduböszörményben áll. a nagymultú hajduváros jellegzetes településformái szerint ugynevezett zugot alkotó épületek korhűen berendezve várják a jövő évi a megyei idegenforgalmi hivatal kempingjének részeként a vendégeket. a „zug”, egyik érdekessége 1917-ben épült, egykor módos gazda háza volt. oldalfalai patiosból, azaz a földre levett cölöpökre vízszintesen rakott és betapasztott vesszőfonadékból készültek.

a hatodik új tájház hajdunánáson található. benne a város helytörténeti emlékei kapnak helyet. /mti/

--

bb. 12. medgyessy emlékmúzeum lesz debrecenben

tár/st/rj pr

1981. október 29.

medgyessy ferenc emlékmúzeum lesz debrecenben; a városgazda egykori házában, a későbbi megmentőállomás műemléki épületében jó útemben haladnak az átalakítási- felújítási munkálatok, s a jövő év áprilisában megnyithatják a nagyközönség előtt az emlékmúzeumot. /folyt.köv./

-8-

bb. 12. / medgyessy... 1. folyt./rj

a leendő két nagy kiállításokban medgyessy 1908 és 1929 illetve 1929 és 1958 között készült szobrai, domborművei és érmei kapnak helyet, a fedett kőtár pedig a nagyméretű kőszobrok és sírkövek otthona lesz. a hajdani városgazda egykori lakószobáiban a művész életét dokumentáló fotókat, használati tárgyakat és eszközöket mutatnak be. ugyancsak fotókon tekinthetik majd meg az érdeklődők medgyessynek az ország különböző középületeit díszítő reliefjeit. a folyosókon pedig a nagy köztéri szobrainak: a mórícz, a rippl-rónai, a hermann ottó és az arany jános szobroknak a gipsz eredetijeit kapnak helyet. /mti/

--

bb. 13. „haza került”, az 1873-ban készült szigetvár végnapjai című festmény

igó/az br

1981. október 29.

hosszu és kalandos út után „haza”, szigetvárra került, a szigetvár végnapjai című festmény, weber xavér ferenc 1873-ban alkotott nagy műve. a pécsi születésű - kereskedőcsaládból származott és kereskedőként indult - festőművész a xix. század második felének európai rangú mestere, a híres müncheni festőakadémia tanára volt.

Legismertebb, Legsikerültebb alkotása szigetvár 1566-ban történt elfoglalásához kapcsolódik, ihletője jókai szigetvári vértanúk című romantikus drámája volt. a kép nem a sokféle zrinyi-ábrázolás egyike, hanem egy hős nőnek állít emléket, az a pillanatot jelenti meg, amikor lorándfy anna - zrinyi rokona - felrobbantja a vár löporomnyát önmagával és a benyomuló törökökkel együtt.

a szigetvári várbaráti kör elnöke, molnár imre helytörténész felkutatta a művész életpályáját és ennek során érdekes momentumra bukkant. az 1887-ben elhunyt weber xavér ferenc a gazdag kép- és régiséggyűjteményét pécsnek szánta, hogy általa megvessék egy városi múzeum alapjait. mivel azonban váratlanul halt meg és végrendeletet nem hagyott, képeit és egyéb műtárgyait a bajor kincstár elárvereztette.

/folyt.köv./

9-

bb. 13. / „haza került,,... 1. folyt./rj

wéber xavér ferenc születésének 100. évfordulója alkalmából - 1929-ben - nagyszabású kiállítást rendeztek pécsen, több művét megvásárolta ekkor a város, ezeket a janus pannonius muzeum őrzi ma. a leghíresebb kép, a szigetvár végnapjai a váci püspök tulajdonára lett. a második világháború idején a festményt elvitték vácról és a dunántúlra került. a szigetvári várbaráti kör felkutatta a művet és javaslatára a városi tanács megvásárolta. a zrinyi miklós nevét viselő gimnáziumban helyezték el. /mti/

-10-

bb. 15. halálos balesetek

gk/rj hgy

1981. október 29.

csongrád megyében zombó külterületén tóth istván 47 éves szakszövetkezeti tag, csólyospálosi lakos személygépkocsijával áttért az uttest baloldalára és ott összeütközött egy tehergépkocsival. a baleset következtében a személygépkocsi utasa, tóth istvánné 47 éves háztartásbeli, csólyospálosi lakos a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására a rendőrség vizsgálatot indított.

komárom megyében ács belterületén egy személygépkocsi elütötte ádámszki mátyásné 39 éves segédmunkás, ácsi lakos kerékpárját. ádámszkiné súlyos sérülést szenvedett, a kerékpáron szállítás közben meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására a rendőrség vizsgálatot indított.

tolna megyében, pakson a helyi egyesült mgtsz gépműhelyében egy hidraulikus berendezés egyik része leszakadt és ráesett az ott dolgozó müller istván 25 éves hegesztő, paksi lakosra, aki a helyszínen meghalt. a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot. /mti/

-.-

bb. 14. a divsz és az iusy kétoldalu szeminárium

t/kj/gw hgy

1981. október 29.

a demokratikus ifjúsági világszövetség és a szocialista internacionálé ifjúsági szárnya, a szocialista ifjúsági nemzetközi szövetség /iusy/ között kétoldalu szeminárium kezdődött csütörtökön a divsz budapesti székházában. a tanácskozásra amelyet a divsz és az iusy hagyományosan folytat, ezúttal ötödik alkalommal kerül sor.

az eszmecsere középpontjában a béke, a leszerelés, az enyhülés kérdése áll, s szó lesz arról is, hogy az európai ifjúsági együttműködés keretszervezetében hogyan vesz részt a divsz és az iusy, illetve hogyan segítik elő annak működését. a kétnapos tanácskozáson a tervek szerint megvitatják a jelenlegi feszült nemzetközi helyzet kiváltó okait, különös tekintettel a fegyverkezésnek az európai kontinensre vonatkozó aspektusaira. a témák között szerepel az is: hogyan tudnak az ifjúsági szervezetek hozzájárulni a fegyverkezési verseny csökkentéséhez, a kontinens békéjének, biztonságának erősítéséhez.

/folyt.köv./

09.59/gw

- 11 -

10.20

13.20

bb. 14. /a divsz és az.....folyt./gw

a két delegáció - amelyet az iusy angol elnöke és a szervezet főtitkára, valamint barabás miklós, a divsz főtitkára vezet - megvitatja a további együttműködés kérdéseit is.

/mti/ Hilary Barnard - . -

Jukka Oas
bb. 16. a varsói szerződés katonai tanácsának ülése

rj hgy

1981. október 29.

megkezdte munkáját a varsói szerződés tagállamai egyesített fegyveres erői katonai tanácsának soros ülése, amelyre hazánkban kerül sor. /mti/

-. -

bb. 17. megnyílt pécsett a vidék legnagyobb domus áruháza

kász/rj ká

1981. október 29.

a vidék legnagyobb domus áruházát nyitották meg csütörtökön pécsett. a színes kerámiatető, csupa üveg, korszerű lakberendezési szaküzletet a város egyik legforgalmasabb pontján, a vasútállomás, az épülő autóbussz pályaudvar és az új vásárocsarnok közelében építették fel. a helyi lakosságon kívül így az ország bármely részéről érkezők könnyen megközelíthetik. a vásárlók kulturált körülmények között, egy helyen szerezhetik be mindazt, amiért korábban esetenként végig kellett járniuk a régi butorüzlet-hálózat boltjait. az ország tizenhetedik domus-ának két szintes, háromezerhatszáz négyzetméteres hasznos eladóterén nemcsak szoba, konyha és kiegészítő butorokat, hanem világítási cikkeket, szőnyeget, függönyt, tapétát és lakástextiliákat is árulnak. a megvásárolt butorokat az áruház saját gépkocsiparkjával szállítja házhoz, s vállalják az elemes butorok helyszíni összeszerelését is. a vevők a szaküzlet lakberendezőjének ingyenes tanácsadását is igénybe vehetik.

a megnyitáskor a pécsi domus több mint ötven millió forintos árukészlettel várta vásárlóit. /mti/
10.35 rj

-. -
-12-

10.35 rj
13.25

bb. 18. bezárták a gárdonyi emlékmúzeumot

kov/rj ká hgy

1981. október 29.

egerben csütörtökön reggel bezárták a gárdonyi géza emlékmúzeumot. a heves megyei tanácsai tervező vállalat ugyanis az épületet életveszélyesnek nyilvánította. állaga erősen megromlott, az altalaj megcsuszott és ennek következtében a falak megrepedeztek. egyidejűleg hozzáláttak a helyreállítás előkészítéséhez. a gárdonyi emlékmúzeumban várhatóan egy évig szünetel a látogatás. /mti/

-. -

bb. 19. salzburgban vendégszerepel a rádió énekkara

t/kj/gw hgy

1981. október 29.

ausztriai vendégszereplésre utazott csütörtökön a magyar rádió énekkara. pénteken salzburgban, a festspielhaus koncerttermében mutatkoznak be az osztrák közönségnek: verdi requiemjének tolmácsolásával. a hangverseny szólistája kincses veronika, takács klára, gulyás dénes és kovács kolos, az állami operháza magánénekes. közreműködik a filharmóniai társaság zenekara. a dirigens donato renzetti olasz karmester, aki első ízben vezényel magyar együttest.

/mti/

-. -

bb. 20. felhasználható: a minisztertanácsi kommuniké után

a téli fűtési idényben is kiegyensúlyozott energiaellátás - intézkedések az energiagazdálkodási program meggyorsításáról

isb/rj pp hgy

1981. október 29.

kiegyensúlyozott volt az ország energiaellátása az év eddig eltelt időszakában, s a hazai termelés, a behozatal és egyes energiahordozók készleteinek terv szerinti felhasználásával az ellátás alapvető egyensúlya továbbra is fenntartható és megfelelő átmenet biztosítható az 1982. gazdasági évre - állapította meg a gazdasági bizottság, amely áttekintette a téli fűtési idényre való felkészülés érdekében tett intézkedéseket. a témáról elkészített összefoglalóját és határozatát a minisztertanács is megerősítette.

/folyt.köv./
12.10 rj

-13-

12.10 rj
13.10

bb. 20./ a téli fűtési idényben... 1. folyt./rj

a lakosság ellátása szilárd tüzelőanyagból megfelelően alakul, elsősorban azért, mert számítani lehet a hazai szén- és brikett-termelési előirányzat teljesítésére. természetesen az is fontos követelmény, hogy a tüzelőanyagkereskedelem az elosztásban, a terítésben rugalmasan kövesse az igényeket. ezen kívül további intézkedéseket kell tenni a szükségletekhez igazodó minőségi összetétel, a megfelelő választék kialakítására is. szokásos nyári tüzelőanyagkiadást a korábbinál kevesebben vették igénybe, s így az év utolsó hónapjaiban - az időjárás alakulásával összefüggésben - az átlagosnál nagyobb forgalomra kell számítani. hasonló a helyzet a háztartási tüzelőolajnál is.

a hazai termelés és a behozatal a kiépített föld alatti gáz-tárolók közreműködésével kielégíti az ország földgázigényeit. az erőművek a villamosenergiatermelés és a hőszolgáltatás tüzelő- anyagszükségletének több, mint a felét szénből fedezik, s a készletek kellő biztonságot nyújtanak a termelésre, szolgáltatás- ra. a téli energiaellátás tehát kielégíti az igényeket, mind- azonáltal szükség van arra is, hogy az érintett tárca - az ipari minisztérium, az országos anyag-és árhivatal és a belkereskedelmi minisztérium - télen nagy figyelemmel kísérjék a tüzelőanyagellátás helyzetét, s szükség esetén, a zavarok megelőzésére tegyenek intézkedéseket saját hatáskörükben, vagy központi beavatkozást kezdeményezzenek. hasonlóképpen a szol- gáltató vállalatok is rugalmasan gondoskodjanak az esetleg fel- merülő üzemzavarok gyors elhárításáról.

az idén várhatóan kevesebb energiát használ fel az ország, mint a múlt évben, és a fogyasztás csökkenésének eredményeként mérsékelhettük energiahordozó-importunkat. a tavalyinál kisebb felhasználáshoz hozzájárult az energiaigényes termékek termelésének csökkenése, s éreztetik hatásukat az energiatakarékossági, a racionalizálási intézkedések is. e kedvező hatások hatékonyabb kibontakoztatása azonban az eddiginél is sürgetőbb követelmény, és ezért vizsgálta meg a gazdasági bizottság a hatodik ötéves terv és ezen belül elsősorban az 1981-82. évi energiagazdálkodási program meggyorsításának lehetőségeit és feladatait. határozatában - amelyet a minisztertanács is megerősített - egy sor intéz- kedést irányzott elő a hazai energiahordozók termelésének bővi- tése, az energiafelhasználás csökkentése és az energiagazdál- kodás fejlesztését segítő szervezési és egyéb feltételek rugal- masabb alkalmazása érdekében.

/folyt.köv./
12.20 rj

-14-

Lin¹⁰
13.

bb. 20. / a téli fűtési idényben... 2. folyt./rj

fontos intézkedés, hogy a széntermelés a jövő évben érje el a 26 millió tonnát, s ezen belül a lakossági és a kommuná- lis ellátásra alkalmas szén és brikett-termelés 300.000 tonná- val haladja meg az ideai eredményt. ennek tulnyomó részét azzal fedezik, hogy előbbre hozzák az épülő márkushegyi és nagyegyházi bá- nyaüzemek egy-egy új frontfejlesztésének üzembe helyezését. a jövő évben meg kell kezdeni a mányi bányáüzemhez kapcsolódó tata- bányai finommosó építését is. e három nagyberuházás meggyorsí- tásának anyagi fedezetét és az állami támogatást is növelik.

a hazai lehetőségek jobb kihasználásával a jövő évben mint- egy 300 millió köbméterrel több földgáz termelésének feltételeit kell megteremteni. egyebek között már jövőre üzembe helyezik a közép-alföldi alacsonyabb fűtőértékű gázmezőket, meggyorsítják a dunai kőolajfinomító vállalat új krakk-üzemének építését is. fon- tos feladat, hogy a paksi atomerőmű első gépegységét a jövő év kö- zepén bekapcsolják az országos energiahálózatba, s lehetővé te- gyék, hogy a második félévi próbaüzem során legalább 300 millió kilowattóra villamosenergia termelésével segítse a népgazdaság ellátását.

az energiahordozók felhasználásának csökkentése érdekében a tár- cáknak meg kell gyorsítani az energiavesztés-feltáró vizsgá- latokat, s ennek alapján fel kell szólítani az érdekelt vállalato- kat, hogy az energiamegtakarítást, vagy a fajlagos fogyasztás t célzó beruházási javaslataikat soronkívül dolgozzák ki és nyújtsák be e pályázatokat. az a cél, hogy az ilyen energiaracionalizálási beruházásokkal 1985-re elérjük az évi mintegy 700.000 tonna olaj- jal egyenértékű energiamegtakarítást. célszerű azonban, hogy en- nek majdnem a felét már a jövő évi fejlesztések, korszerűsítések megalapozzák. ugyanakkor ésszerű fejlesztési intézkedésekkel tá- masszák alá, hogy a jövő évben csaknem 150.000 tonna olajjal egyen- értékű megtakarítással csökkentsék a veszteségeket.

a járművek üzemanyag-fogyasztásának csökkentésében különösen nagy figyelmet szentelnek a zil tehergépkocsik üzemeltetésének. forgalomszervezési intézkedésekkel csökkentik a zil-kocsik számát, s a jövő évben gondoskodnak 1000 zil-teherautó motorjá- nak kicseréléséről, a benzin-meghajtásu helyett dízel-üzemű motor felszereléséről. a háztartási tüzelőolaj fogyasztás mérséklé- se érdekében a vállalatoknál, közületeknél és egyéb intézmények- nél a tévidőszak végéig fokozatosan megszüntetik az olajkályhás fűtést. a jövő évben - első lépésként - legalább százezer közü- leti olajkályhát kell kiváltani. ám ugyanakkor gondoskodnak arról, hogy az olajkályhák helyett a közületek és a lakosság ré- szére lényegesen több hőtárolós villanykályhát gyártson a vil- lamos berendezés és készülék művek: a jövő évben 20.000 helyett 30.000 darabot.

/folyt.köv./
12.30 rj

-15-

Lin¹⁰
13.

bb. 20. / a téli fűtési idényben.. 3. folyt./rj

ugyanakkor a salgótarjáni vasöntöde és tüzhelygyárban meg kell kezdeni a jó hatásfoku, korszerű széntüzelésű kályhák sorozatgyártását, s ebből a termékből 1984-ig fokozatosan évi 40.000-ról 90.000 darabra kell növelni a termelést. az energiaracionalizálási program gyorsítása érdekében a hatodik ötéves tervben előirányzott 6.4 milliárd forintos állami támogatást továbbbi 600 millió forinttal növelik és ennek a többletnek a nagyobb részét - mintegy 400 millió forintot - már a jövő évben felhasználják.

az energiaracionalizálási hitelkérelmeket a minden piacon gazdaságosan értékesíthető termékek gyártását növelő beruházásokéval egyenértékűnek kell tekinteni. a tízmillió forintnál kisebb energiaracionalizálási beruházások pályázatait pedig egyszerűsített formában, mindössze két hét alatt kell elbírálni, és szerződést kötni a hitelről, illetve az állami támogatásról, ha a javaslatok megfelelnek a követelményeknek és a megvalósítás nem tart tovább egy-másfél évnél. /mti/

bb. 21. időjárásjelentés

gw

1981. október 29.

a meteorológiai intézet jelenti 1981. október 29.-én
13.00 órakor:

mérsékeltébb éjszakai lehülés

az atlanti-óceán fölött, középponttal a brit-szigetektől északra ciklon örvénylik. hatására szárazföldünk nyugati vidékein szeles, hűvös, csapadékos az idő. az alpok és kárpátok valamint a földközi-tenger térségében egyelőre még egy anticiklon helyezkedik el, így a reggeli párásságtól, köztől eltekintve száraz az idő. észak - és kelet Európában szintén sokfelé esik az eső, de a hőmérséklet az október végi átlagosnál kissé magasabb.

hazánkban szerdán változóan felhős idő volt, 1-8 órán át sütött a nap. a bakonyban, a dunakanyarban és az alföld délkeleti keleti részén hullott csupán jelentéktelen mennyiségű eső. a hőmérséklet csúcserkéke szerdán 10 és 15 fok között alakult. csütörtök hajnalra a délnyugati megyékben többfelé köd képződött. a hőmérséklet -2 és plusz 4 fok között volt. délelőtt a köd mindenütt feloszlott, majd tulnyomóan napos idő volt. 11 órára 6, 12 fokig melegedett föl a levegő. budapest belterületén szerdán a hőmérséklet napi középértéke 8,7 fok volt, megegyezik a sokéves átlaggal.

ma 12 órakor budapestben 11 fokot mértek a tengerszintre átszámított légnyomás 1026 mbár, gyengén süllyedő

/folyt.ksv./

13.27/ gw

1410

- 16 -

bb. 21. /időjárás....folyt./gw

várható időjárás csütörtök estig:

eleinte még általában kevés felhő, majd nyugat felől időnként erősen megnövekvő felhőzet, főként a dunántúlon szórványosan esővel, záporral, élénk, többfelé erős délnyugati, nyugati szél, hajnalban északkeleten egy-két helyen köd.

a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában 3 és 6 fok között, de északkeleten 0 és 3 fok között,

a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 12 és 17 fok között.

a távolabbi kilátások szombattól - keddig

a hét végén időnként megnövekszik a felhőzet, kisebb esők, helyenként gyenge záporok kialakulhatnak. a jövő hét elején napsütéses, száraz idő várható.

a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet plusz 3, plusz 8 fok között, a jövő hétt elején az éjszakai lehülés erősödik.

legmagasabb nappali hőmérséklet 11, 16 fok között.

jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 30 százalékán várható az időszak elején.

a duna vízállása budapestnél: 384 cm

a víz hőmérséklete: 9,6 fok.

/mti/

bb. 25. elutazott a francia ifju-kommunisták küldöttsége

k/tr/bc/gw pr

1981. október 29.

magyarországi látogatását befejezve csütörtökön elutazott budapestről a francia kommunista ifjusági mozgalom küldöttsége, amelyet pierre zarka főtitkár vezetett. itt tartózkodása során a delegáció ismerkedett a magyar fiatalok életével, tárgyalásokat folytatott a kisz kb vezetőivel a két szervezet további együttműködéséről, és ellátogatott a divsz székházába is.

/mti/
14.10/gw

- 17 -

1415

bb 23. a diagnosztikai társaság nagygyűlése miskolcon

hag/st/gw pr

1981. október 29.

a magyar klinikai laboratóriumi diagnosztikai társaság 32. nagygyűlése kezdődött meg csütörtökön miskolcon a rónai sándor művelődési központban. a három napig tartó tanácskozáson mintegy háromszáz szakember, laboratóriumi orvos és klinikus vesz részt. a tanácskozáson két témakörben, három szekcióban összesen több mint száz előadás hangzik el az immunológia és a gasztroenterológia szakterületéről. ismertetik az emberi szervezet védekező rendszerével, valamint az emésztőrendszer betegségeinek diagnosztikájával kapcsolatos legújabb kutatások eredményeit.

a konferencia alkalmából a művelődési központban orvosi műszereket bemutató kiállítás nyílt. ezen husz külföldi és négy magyar cég mutatja be a legkorszerűbb vizsgálati és diagnosztikai berendezéseit.

/mti/

- . -

bb. 24. elutazott a jugoszláv szakszervezeti küldöttség

pp/jk/gw pr

1981. október 29.

csütörtökön elutazott hazánkból a jugoszláv szakszervezeti szövetség országos tanácsának küldöttsége rade galeb elnök vezetésével. a küldöttség tárgyalásokat folytatott gáspár sándor főtitkárral és a szot más vezetőivel a szakszervezeteink közötti kapcsolatok továbbfejlesztéséről, valamint a nemzetközi szakszervezeti mozgalom időszerű kérdéseiről. a jugoszláv delegáció látogatást tett a dunavarsányi petőfi termelőszövetkezetben és a ganz-márvag-ban, ahol tanulmányozta a helyi szakszervezeti szervek tevékenységét. rade galeb a szot központi iskolán előadást tartott a jugoszláv szakszervezetek munkájáról, törekvéseiről.

a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren gáspár sándor főtitkár bucsúztatta. jelen volt milan veres, a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság magyarországi nagykövete is.

/mti/

- . -

14.14/gw

-18 -

14¹⁰

bb. 22. országos levéltári tanácskozás szolnokon

laz/st/rj pr

1981. október 29.

a levéltári munka korszerűsítéséről rendezett háromnapos országos tanácskozás fejeződött be csütörtökön szolnokon a megyei művelődési és ifjúsági központban. a levéltáraknak - hangsúlyozták a tanácskozáson - egyre több irat - köztük a legújabbkori történelem értékes emlékeinek - a tárolásával és kezelésével kell megbirkózniuk. e munka megkönnyítésére a levéltárakban új egységes nyilvántartást vezetnek be. ennek lényege, hogy egy-egy témakörbe tartozó anyagnak törzslapot készítenek, s e lapon feltüntetik a dokumentumok tárolásának helyét és a hozzáférhetőség lehetőségeit. a tudományos tanácskozáson a résztvevőknek bemutatták a korszerű elvek alapján épült új szolnoki levéltárat, amelynek raktárait többek között a hőmérsékletet és páratartalmat szabályozó berendezésekkel látták el.

a levéltárosok figyelmét felhívták arra is, hogy nyújtsanak segítséget az egyházi levéltárak értékeinek megmentésére. jelenleg a 37 egyházi levéltárban 12 ezer folyóiratos iratanyagot őriznek és legalább ugyanennyi található még a plébániákön és parókiákön. a tekintélyes mennyiségű anyag védelme érdekében az állami levéltárak szakmai támogatást nyújtanak majd a legértékesebb dokumentumok kiválogatásához, restaurálásához./mti/

- . -

bb. 26. gyógyszálló épül cserkeszőlőn

end/rj st pr

1981. október 29.

nyolcvan ágyas gyógyszálló építését kezdték meg a tiszáugi cserkeszőlőn a megyei idegenforgalmi hivatal, a tiszatour beruházásában. a szállóban kétágyas, fürdőszobás szobák, továbbá néhány apartman szolgálja a vendégek kényelmét. az épületet folyosó köti majd össze a téliesített gyógyfürdővel, s a fürdőszobákat is gyógyforrás vizével táplálják. a szálló földszinti részét speciálisan képezik ki, hogy a gyógykocsival járók is használhassák. a szobákat nagyobb ajtókkal látják el, süllyesztett fürdőkádakat építenek be.

a község területén feltárt 87 celsius fokos jó, bróm és klorid tartalmu termálviz, főleg reumatikus, mozgásszervi és női betegségek kezelésére alkalmas. a fürdőhelyet mind több hazai és külföldi vendég látogatja, elsősorban a nyári időszakban. az új szálló megépülésével a téli forgalom is jelentősen növelhető. átadására a tervek szerint a jövő év októberében kerül sor. /mti/

14.15 rj

-19-

14¹⁵

bb. 27. kiállítás a száz éves szentesi kórház történetéről

dén/ká/rj pr

1981. október 19.

csütörtökön a szentesi művelődési központban a városi kórház száz éves fennállása alkalmából dokumentum-kiállítás nyílt. levéltári iratok, régi fényképek szemléltetik a jubiláló egészségügyi intézmény fejlődését. a dokumentumok szerint egy év-százada 20 ágygal alakult meg a városi ispotály, amely ma már 743 ágyas és 120.000 ember ellátását szolgálja. orvosai számos új gyógyítási eljárás bevezetésének kezdeményezői. a náluk konstruált kézsebészeti műtőasztal iránt külföldön is nagy az érdeklődés. a kórház orvosai évente 30-40 tudományos dolgozattal jelentkeznak a szaklapokban. /mti/

bb. 28. korszerű városrészek - új kezdeményezések a városrendezésben és - tervezésben

t/sb/rj pp pr

1981. október 19.

az új lakóterületek beépítésében szakítottak a hagyományos felfogással s új elképzeléseik helyességét azzal a tanulmánytervükkel igazolták, a városépítési tudományos és tervező intézet dolgozója, amely békásmegyér egyik terület részének példáján mutatja be: az egy-négy szintes épületekből tervezett városnegyed ugyanolyan gazdaságos lehet, sőt sok vonatkozásban előnyösebb is, mint az eddigi gyakorlat szerint öt-, tizenegy- és tizenhat szintes házakkal telepített lakónegyed. mindezt a magyar urbanisztikai társaság székházában rendezett sajtótájékoztatóján jelentette be kálnoki kiss sándor, a váti igazgatója. az eddigi városrendezési gyakorlatban az a felfogás uralkodott, hogy a magasabb lakóházakkal azonos területen nagyobb laksűrűség érhető el, mint a kisebb épületekkel. a város-tervezési tanulmányban kidolgozott hetvenféle változatból kitént, hogy az esetek nagy részében azonos a laksűrűség, nyolc változatnál kedvezőbb, mint a magas-házak beépítés. a hektáronként 180 lakost elhelyező beépítés az az alsó határ, amely szerint a gazdasági követelményeket szinte maradéktalanul kielégíthetik, s nagyon kedvezőtlen esetben is legföljebb 6 százalékkal nagyobb a beruházási költség, amit viszont ellensúlyoz, hogy kisebb az épületek és az egész lakóterület használatával járó kiadás, az ugynevezett üzemeltetési költség.

/folyt.köv./
14.30 rj

-20-

1435

bb. 28. / korszerű... 1. folyt./rj

a kisebb területi egységekből, mozaikszerűen összerakott újfajta lakóterület kialakítása több lehetőséget, nagyobb változatot nyit a magánérv bevonására, az igényekhez jobban igazodó lakásválasztékra, a többgenerációs lakásokra és olyan otthonokra, amelyeket már végleges lakhelyüknek tekintenek a lakók, nem kívánnak minőségi lakáscseréket. amint a külföldi példák is tanúsítják, az alacsony beépítettségű területen jóval kisebb az igény másodlakhelyre hétféle házra, mert kertészkedési kedvetelésüket eredeti lakhelyükön is kielégíthetik. az alacsonyabb épületek ugyanis eleve lehetővé teszik, hogy a lakók közel kerüljenek a természethez, magukénak érezzék az épület előtti zöldterületet, vigyázzanak rá, gondozzák. az ilyen parkok fenntartására, mert jelenleg nyolc-tíz évenként újjá kell építeni a parkokat. az összehasonlító vizsgálat közgazdasági számításaiból kitént, hogy az egymást árnyékoló magasházak környezetében lényegesen kisebb a hasznos zöldterület, mint az alacsony házak körül. a számításokból az is kiderült, hogy akár magas, akár alacsony beépítésű az új lakóterület a terület-előkészítés, a közművesítés és a közintézményellátási és a közművesítési beruházásoknak a költségei eleve meghatározzák a teljes beruházási összeg 80-85 százalékát, csak a fennmaradó résznél lehet megtakarítást elérni a beépítés különböző változataival. a közgazdasági tényezőknél is többet nyom a latban, hogy az újfajta elképzelések szerint ezek a lakóterületek embérségesebb környezetet nyújtanak majd lakóiknak, s lehetővé teszik a közösségi élet kedvezőbb kibontakoztatását is.

az elképzelések szerint első alkalommal a kaposztásmegyéri új városrészben alakítanak majd ki ilyen alacsony beépítéssel vegyes lakóterületet, előreláthatólag a vii. vagy a viii. ötéves tervben. /mti/

☉ lakóterületeken tehát a tanácsoknak is jóval kevesebbet kell költeniük a

bb. 29. a belpolitikai főszerkesztőség hireinek jegyzéke 1981. október 29.-én 14.00 óráig

1. új tanév a pártoktatásban
2. társadalmi munkáiviii. és a xiii. kerületben
3. kormozás fehér ingben
4. siszezonra kint a kesztyű
5. nétsági szivattyu
6. garancialevél - kitermelőknek
7. gyógynövény zaiából
8. madárvédő uttörők a bakonyban

/folyt.köv./

14.40 rj

-21-

1450

bb. 29. / a belpolitikai... 1. folyt./rj

9. új vadfeldolgozó telep épül vecsésen
10. kecskeméti rajzfilmek a horizontban
11. tájházak a hajduságban
12. medgyessy emlékmúzeum lesz debrecenben
13. „haza került, a szigetvár végnapjai című festmény
14. a) divsz és az iusy kétoldalu szemináriuma
15. halálos balesetek
16. a varsói szerződés katonai tanácskozásának ülése
17. megnyílt pécsen a vidék legnagyobb domus áruháza
18. bezárták a gárdonyi emlékmúzeumot
19. salzburgban vendégszerpelel a rádió énekkara
20. a téli fűtési idényben
21. időjárásjelentés
22. országos levéltári tanácskozás szolnokon
23. a diagnosztikai társaság nagygyűlése miskolcon
24. elutazott a jugoszláv szak szervezeti küldöttség
25. elutazott a francia ifju-kommunista küldöttség
26. gyógyszálló épül cserkeszlőn
27. kiállítás a szentesi kórház történetéről
28. korszerű városrészek
29. hírjegyzék

/mti/

bb. 30. végső bucsu vármái zsenitől

t/gy/rj dg pr

1981. október 29.

csütörtökön a mező imre uti temetőben mély részvétellel vettek végső bucsút vármái zseni kétszeres józsef attila di-
jas írótól, költőtől, a szocialista hazáért érdemrend, s a munka
vörös zászló érdemrend kitüntetéttől tisztelői, barátai,
pályatársai, s küldöttséggel képviseltette magát szü-
lőfaluja, nagyvázsony.
a munkásmozgalmi panteon fedett ravatalozójában elhelyezett urná-
jánál politikai és kulturális életünk jeles személyiségei álltak
diszörséget.

/folyt.köv./

14.50 rj

15⁰

-22-

bb. 30. / végső bucsu... 1. folyt./rj

csak gyula a magyar írók szövetségének titkára a budapesti kom-
munisták és a magyar író társadalom nevében méltatta vármái zseni
gazdag életutját. nem egyszerűen szemlélője volt a
történelemnek; kora ifjúságától azokkal kötötte össze sorsát,
akik a történelem tudatos formálását tüzték maguk elé célként -
mondotta. - ilyen sorstársa volt mindenekelőtt férje, peterdi an-
dor, a korai szocialista költészet jeles képviselője. peterdi a
népszava körül tömörült pályatársaival válllvetve küzdött azért,
hogy a jelszavas proletár-költészetet művészi rangra emelje, a
magyar irodalom egészébe ötvözze. hozzájuk csatlakozott vármái zse-
ni a maga újszerű mondanivalójával, a proletár nő és anya érzelmeinek
költői megszólaltatásával. egy esztendővel költői indulása
után publikálta mindmáig legismertebb katonafiamnak című - ver-
sét. megírására az a hír ihlette, hogy egy készülő, nagy munkás-
megmozdulás ellen katonaságot vezényel ki a hatalom. a költe-
mény mondanivalójának nemes hevülete, igazsága, szépsége a későbbi
első világháborus években és a forradalom előtti időkben sokszoros-
ra növekedett hatósugárral volt jelen a békét és a munkásigazsá-
got akarók tudatában.

vármái zseni hamvait gyászdallamok hangjai közben kísérték
a temető művész parcellájához. sírjánál toth dezső művelődési
miniszterhelyettes mondott beszédet.

- vármái zseninek a szocializmus eszméin fogant költészetete a szá-
zadelőtől máig a forradalmakat, a tanácsköztársaságot, az ellen-
forradalmat, a fasizmust, a felszabadulást és a szocialista tár-
sadalom életét: századunk történelmét fejezte ki, minősítette és
szolgált minden szavával - az emberi előrehaladás érdekében -
hangsúlyozta. szállóigeeként idézett szavai: „ne lőj fiam, mert
én is ott leszek!”, - szimbólikus erejűek, valahol magukban fog-
lalják egész művének titkát, nem mindennapi, szokatlan, de annál
intenzivebb hatóerejét. a legtermészetibb érzést, az anyaság ere-
jét kapcsolta össze a társadalom, az emberi fejlődés ugyan-
ilyen alapvető és feltétlen igényével: az osztályharccal,
a forradalommal.

vármái zseni sírját ezután koszorúkkal, virágokkal borították.
a kegyeletes szertartás az internacionalá hangjaival ért
véget. /mti/

15.00 rj

-23-

K10

bb 32. kevesebb és olcsóbb üzemeltetésű közületi gépkocsi

os um pp pr

1981. október 29.

tizenöt százalékkal csökkent a közületi szervek személygépkocsi-állománya, a minisztériumoknál, az országos hatáskörű szervezeteknél, s a vállalatoknál általánossá vált a középkelet-nyugati, szocialista gyártmányú gépkocsik használata. a közületi személygépkocsi-használat korszerűsítésére a múlt évben hozott határozatot az érintett szervek maradéktalanul végrehajtották - állapította meg a gazdasági bizottság, a közlekedés- és postaügyi minisztérium erről szóló előterjesztése alapján, amelyet csütörtöki ülésén a minisztertanács is megerősített.

az intézkedések, amelyek mindenekelőtt a nyugati gyártmányú, költséges üzemeltetésű gépkocsik számának csökkentését szolgálták, kedvező társadalmi, politikai visszhangot váltottak ki. emellett jelentős gazdasági megtakarítást is eredményeztek, a le-adott gépkocsik főként külföldi értékesítése s ezzel párhuzamosan az olcsóbb üzemeltetésű géppark megteremtése több mint 300 millió forintot egyszerűen, s a továbbiakban évente mintegy 330 millió forintot megtakarítással jár.

az eddigi intézkedések megteremtették a közületi szervezeteknél a gépkocsipark gazdaságosabb, olcsóbb üzemeltetésének alapját, az ebből adódó lehetőségeket azonban még korántsem merítették ki. ezért a gazdasági bizottság állásfoglalása alapján a közlekedés- és postaügyi minisztérium javasolta egyebek közt például a gépkocsik számának létszámarányos megállapítását. az erre való áttérés a minisztériumoknál, az országos főhatóságok központjainál a gépkocsiállomány 20 százalékos csökkenését eredményezi. egyéb intézkedésekkel ennél még többel, további 500-zal csökkenthető a gépkocsik száma.

a határozat végrehajtása során mintegy kétezer vezető beosztású dolgozó számára szüntették meg a személygépkocsik magán-célú igénybevételét, s új, korszerűbb gépkocsi-használati formát vezettek be, a taxi-rendszert. ezáltal - bár nem a lehetséges és a kívánt mértékben - csökkent a főállású gépkocsivezetők száma is. a taxi-rendszer bevezetésének eddigi tapasztalatait értékelve megállapították, hogy a módszer csak ott vált be, ahol nagyobb számú gépkocsipark áll rendelkezésre, így például a minisztériumoknál, országos hatáskörű szervek központjainál. másutt viszont általában továbbra is személyhez, szervezeti egységhez - például osztályhoz, főosztályhoz - kötötten veszik igénybe az autót. a vállalatok többsége nem is jelölte meg azt a felelőst, aki a bejelentett igények alapján engedélyezi a gépkocsi használatát, s ha van is erre kijelölt személy, az esetek többségében nem kellően mérlegeli, hogy a feladatok elvégzésére milyen közlekedési eszköz igénybevétele lenne a leg gazdaságosabb.

/folytm.köv./

- 24 -

15.00/um

15.25

bb 32. /kevesebb és olcsóbb üzemeltetésű...folyt./um

nem terjedt még el az a gyakorlat sem, hogy több kisebb vállalat személyautóit taxirendszerben, közösen üzemeltetné. a minisztertanács ülésén megerősítették, hogy a jövőben a kisebb, egy-két gépkocsival rendelkező szervezeteknél is meg kell szüntetni a személyhez vagy szervezeti egységhez kötött gépkocsihasználat gyakorlatát. ennek érdekében egyidejűleg szükséges a taxirendszerü üzemeltetésre hozott határozatok végrehajtásának következetesebb ellenőrzése.

a kormány egyetértett a gazdasági bizottságnak azzal a megállapításával is, hogy a jelenleg érvényben lévő rendeletek nem kellően ösztönzik a saját személygépkocsik hivatalos célú használatát. ezért indokoltnak tartják az ösztönzés fokozását, ugyanakkor szigorítani kell a saját személygépkocsik használatának engedélyezését. ezzel ugyanis egyebek közt visszaszorítható az a sokhelyütt kialakult helytelen gyakorlat, hogy a gépkocsik után járó térítési díjakat mintegy fizetési kiegészítésként folyósítják. irányelvként fogadták el, hogy a közületi személygépkocsik és kisebb áru- és személyszállító gépjárművek 20 százalékának üzemeltetéséhez ne főállású gépkocsivezetőt alkalmazzanak, hanem lehetőség szerint ezeket a kocsikat az vezesse, aki rendszeresen használja. /mti/

-.-

bb 33. kneb-vizsgálat tapasztalatairól tárgyalt a minisztertanács

ag um dg pr

1981. október 29.

egyre több olyan, értékés és - nem utolsó sorban - nagy terjedelmű, súlyos fogyasztási cikket vásárolunk, amelyet - hogy egyáltalán használhassuk - előbb haza kell szállítani. téglát, cementet fuvaroznánk új, épülő otthonokhoz; de a tüzelőt sem elég csak megvásárolnunk, el is kell juttatni például szenes-pincénkbe. röviden - és hivatalos szóhasználatban - nőttek a lakossági fuvarigények. ennek helyzetét vizsgálta meg a kneb, és a tapasztalatokról a kormány gazdasági bizottsága tájékoztatta a minisztertanácsot a csütörtöki ülésén.

becslések szerint évente tízmillió esetben a lakosság áruival futnak a gépkocsik szerte az országban. a járművek többsége az ugynevezett közhasználatú fuvarozó vállalatok tulajdona, de akadnak köztük a különböző közületek, gyárak, üzemek kocsijai is. a szállítási feltételek javultak, de nem eléggé. az elmaradás okai között a kneb előterjesztése egyebek között megemlíti: a közhasználatú fuvarozók szívesebben vállalnak olyan, nagy volumenű szállításokat, amelyek kifizetődőbbek, így teljesítményükben csak elenyésző százalék a lakossági fuvarozás.

/folyt.köv./

- 25 -

15.05/um

15.30

bb 33. /kneb-vizsgálat tapasztalatairól...1.folyt./um

a közületek - bár már egy 1969-es kormányrendelet lehetővé teszi számukra - nem kellően érdekeltek abban, hogy a lakosságnak szállítsanak. a helyzetet alig javítja, hogy egyes helyeken a magánfuvarozók - egyelőre főleg lovas kocsikkal - vállalkoznak a lakosság ellátására, de lényegesen drágábban, mint az állami, szövetkezeti szállítók.

a legtöbb gond a tüzelő- és építőanyag-szállításnál van. a szervezett fuvarozás nem általános, gyakran a vevőnek kell rakodnia is. kevés a fuvarvállaló iroda, a megrendelők általában nem tudják, milyen szállítási lehetőségeik vannak, mennyi fuvardíjat számíthatnak föl nekik. még bőven akad olyan nagyobb település is, ahol nincs megoldva a pb-gázpalack, a tüzelőolaj, a kisebb-mérményiségű szilárd tüzelő hazaszállítása. nincs elegendő különleges jármű sem, például emésztőgödör szippantásához, szemétszállításhoz. az autóbuszokhoz kapcsolt poggyászszállító pótkocsik nem váltak be, így a kistermelők akkor is nehezen tudják piacra juttatni árujukat, ha személygépkocsival rendelkeznek.

a minisztertanács korábbi, 1980-as határozata alkalmas kereteket és feltételeket adott a lakossági teherszállítás fejlesztéséhez. egyes kezdeti eredményektől eltekintve azonban a határozat végrehajtása - vontatottan halad. továbbra sem kellően kihasználják a szállító kapacitások, nem megfelelően mérték föl a lakosság fuvarigényeit. a szállítás színvonalának javítására, a minisztertanácsi határozat következetesebb végrehajtására a kneb az országos vizsgálat tapasztalatai alapján számos javaslatot tett. így például ajánlják, hogy az építőanyagot gyártó üzemek közvetlenül szállítsanak a lakosságnak. felül lehetne vizsgálni a tüzelő- és építőanyag-kereskedelmi telepek nyitvatartási idejét, úgy, hogy az jobban alkalmazkodjék a lakosság érdekeihez. tovább kell fejleszteni a tartós fogyasztási cikkek házhoz szállításának rendszerét, rövidítve ennek határidejét. a városokban, járási székhelyeken megoldandó a tüzelőolaj és a palackos gáz szervezett házhoz szállítása. növelni kell a fuvarfelvevő helyek számát, és a helyi tanácsoknak szükség esetén úgy kell engedélyezniük magán-személyek tehergépjármű-fuvarozását, hogy feltételként megszabják különböző célú lakossági fuvarok kötelező teljesítését is. /mti/

-.-

bb 34. a szerkesztőségek figyelmébe!

sb um pr

1981. október 29.

a mai bb 20-as számú /a téli fűtési idényben../hírünk 2. folytatása 2. bekezdésének 5. sorában kezdődő utolsó mondata

/fontos feladat, hogy a paksi atomerőmű..../

t ö r l e n d ő ! /mti/

- 26 -

15.15/um

15.15

bb.35. kitüntetés

pp/pu/ig pr

1981. október 29.

az elnöki tanács haracska istvánt, a dorogi szénbányák pártbizottságának titkárát több évtizedes eredményes politikai és gazdasági munkája elismeréséül nyugállományba vonulása alkalmából a munka érdemrend arany fokozatával tüntette ki. a kitüntetést csütörtökön antalóczy albert, a komárom megyei pártbizottság első titkára adta át./mti/

- . -

bb.36. a természetes zeolitok hasznosításáról tanácskoztak veszprémben

bév/st/ig pr

1981. október 29.

a tokaj hegységben bőségesen található és sokféleképpen hasznosítható ásvány, a zeolit kutatásával, felhasználásával foglalkozó szakembereket hívta össze a veszprémi akadémiai bizottság. a kétnapos tanácskozást csütörtökön veszprémben, dr. nemezz ernő akadémikus nyitotta meg. az ő nevéhez fűződik a hazai lelőhely feltárása és 1962 óta foglalkozik az ásvány geológiai és szerkezeti kutatásával. a szakmai eszmecserén 50 előadás hangzik el a zeolitik kutatásával és alkalmazásával kapcsolatos kérdésekről.

a természetes zeolitok, amelyek alumium tartalmu szilikát-ásványok, a szakirodalom szerint 200 éve ismerik, de felhasználásukra csupán a legutóbbi évtizedben került sor. a szintetikus zeolitot már 40 éve ismerik és alkalmazzák a vegyiparban. a szintetikus zeolit előállítás azonban költséges, ezért az utóbbi években rohamosan fejlődő vegyipar igényeit egyre nehezebb volt kielégíteni. ezért fordultak a kutatók - külföldön és itthon egyaránt - a természetes ásvány felé, s megpróbálják azt megfelelő előkészítéssel az ipari felhasználásra alkalmassá tenni. vannak kémiai folyamatok amelyekben nem lehet helyettesíteni a nagy tisztaságú, mesterséges zeolitokat, de több területen számításhoz jöhetnek. a veszprémi előadások ezekkel a reális lehetőségekkel foglalkoznak. a hazai kutatási eredmények szerint a természetes zeolitok jól hasznosíthatók a környezetvédelemben, a levegő és a szennyvíz tisztítására, alkalmazhatók ipari katalizátorként, a kohászatban felhasználhatók az oxigéndús levegő előállításánál, a szénhidrogén iparban pedig a lepárlásnál. az állattenyésztésben eredményesen próbálkoztak tápkiegészítőként való etetésével. a tapasztalatok szerint hatására az állatok gyorsabban gyarapodnak és ellenállóbbak lettek betegségekkel szemben. ám az eddigi eredmények nagy többsége nagylaboratóriumi kísérleteken alapul, s a továbblépéshez szükség van félüzemi és üzemi tapasztalatokra is. a legnagyobb gondot az okozza, hogy a magyarországi zeolit kutatás még nem összehangolt, sok a párhuzamosan folyó munka, így az erre fordítható szerény anyagi eszközöket nem mindig a legésszerűbben hasznosítják. a veszprémben első ízben tanácskozó zeolit kutatók nemcsak ismertetik egymással tudományos eredményeiket, hanem megoldást keresnek az együttműködésre./mti/

15.35/ig

- 27 -

16.05

bb.37. megérkeztek az első beutaltak a szot vajtai iskolaszana-
tóriumába

dáv/st/ig pr

1981. október 29.

csütörtökön megérkeztek az első beutaltak a szot vajtai iskolaszantóriumába, ahol festői környezetben, gyógytornászok és pedagógusok felügyelete mellett százhatvan iskolaszobák, gerincbántalmakban szenvedő gyermek pihenhet, gyógyulhat. a gyermekek huszonnyolc napot töltenek el a tiz hektáros őspark közepén fekvő, hajdani zichy kastélyban, a szot gyermeküdülőjében, amelyet több, mint tizenötmillió forintos költséggel alakítottak át a gyógyüdültetés céljaira. tornatermeket, sportpályákat, játszótereket építettek, korszerűsítették a kiszolgáló helyiségeket. a gyógyüdülés ideje alatt az itt dolgozó pedagógusok irányításával iskolai tanulmányaikat is folytatják a gyerekek, akiknek hosszabb kezelésre, pihenésre van szükségük, orvosi javaslatra több turnust is eltölthetnek vajtán./mti/

- . -

bb.38. szélroőgép a legelők vizellátására - bemutató sinatelepen

dáv/st/ig pr

1981. október 29.

szélenergiával biztosítják ezernyolcszáz szarvasmarha legelői ivóvizellátását az agárdi mezőgazdasági kombinát sinatelepi üzemegeységében. a szélkerékkel működtetett vízszivattyút, a hozzátartozó tizenöt köbméteres graboplan ivóviztartályt, és itató berendezést csütörtökön bemutató keretében ismertették meg a szakemberekkel. mint elmondták, a gyöngyösi agromechnikai szövetkezet által sorozatban gyártott olosó, a nagyüzemekben és a háztaji gazdaságokban egyaránt használható szélroőgép az év nagyobbik felében biztosítja az állatok vizellátását, s feleslegessé teszi a költséges lajtkocsis szállítást. egyszerű, három lábbon álló csővázas tartószerkezetű készül, amely gumi-membrános vízszivattyúval van ellátva. a gépezet már husz kilométeres szélroősségnél biztonságosan működik, s ha a szél viharos erejűre fordul automatikusan kikapcsol. óránként 0,5 - 3,6 köbméter vizet szivattyúz a felszínre. minimális karbantartást igényel, felügyeletre nem szorul, s köbméterenként tiz forint alá csökkenti a legelő ivóvizellátási költségeit. a mintegy 50 ezer forint áru berendezés költsége gyorsan megtérül, s a gyöngyösi szövetkezet egyelőre minden igényt ki tud elégíteni./mti/

- . -

15.50/ig

- 28 -

16°

bb.39. a mai magyar dráma és a színház - tanácskozás bozsokon

lér/st/ig pr

1981. október 29.

a mai magyar drámairodalom és a színház kapcsolatáról két-napos tanácskozás kezdődött csütörtökön a vas megyei bozsokon. a magyar írók szövetsége, a színházművészeti szövetség és az életünk című folyóirat rendezésében. drámaírók, dramaturgok, rendezők és más színházi szakemberek mintegy harmincan vesznek részt a megbeszélésen, eszmecsereét folytatnak a kortársi színház és a kortársi dráma találkozásának elősegítésére, elemzik a mai magyar dráma és színház lehetőségeit, funkcióját./mti/

- . -

bb.41. enyhe idővel bucsuzik az október

i/kg/pá/pp/ig pr

1981. október 29.

hideg volt a csütörtökre virradó hajnal, többfelé is 0 fok alá csökkent a hőmérséklet; például békéscsabán minusz 1 fokot mértek, székesfehérváron és debrecenben pedig minusz 2 fokig hűlt le a levegő. a déli órákban viszont erősen felmelegedett a levegő, általában 16 fokig emelkedett a hőmérséklet, ez két-három fokkal magasabb a sokévi átlagnál. ez - amint az országos meteorológiai szolgálatnál elmondták - annak tulajdonítható, hogy az elmúlt napokban a kárpát medence fölött elvonuló hideg légtömeg megtisztította a levegőt, s így a bányadt őszi nap is jobban éreztette sugárzó hatását. ehhez járult még a délnyugati irányú szél.

az előrejelzés szerint október utolsó napjai változókonnyak lesznek. pénteken még marad a száraz, viszonylag enyhe idő, szombatn azonban beborulhat az ég, az óceán felől nyugati irányból ugyanis nedvesebb légtömeg árad közép-európa felé. a hét végén a felhős és napsütéses periódusok gyakorta válthatják egymást, de esőtől még nem kell tartani. november első napja, vasárnap azonban már hozhat csapadékot./mti/

- . -

16.00/ig

- 29 -

16°

bb 40. főiskolai könyvtárvezetők országos tanácskozása győrött

cser um st pr

1981. október 29.

győrött, a közlekedési és távközlési műszaki főiskolán tartották csütörtökön a főiskolai könyvtárvezetők országos tanácskozását. a vita elsősorban arról folyt, hogy a hallgatók hogyan hasznosítják ismereteik gyarapításához, jobb tanulmányi eredmények eléréséhez a rendelkezésükre álló könyvtárakat. elmondták a tanácskozáson, hogy a főiskolai könyvtárak igénybevétele nem megfelelő, a hallgatók nem keresik eléggé a könyvtárakban található szakirodalmat, inkább a jegyzetekre támaszkodnak. a könyvtárvezetők hangoztatták, hogy ezzel a „jegyzet szemlélettel”, mielőbb szakítani kell. ehhez a tájékoztatást is meg kell javítani. nem elegendő, hogy a könyvtárak használatáról alkalmi tájékoztatókat adnak ki. a könyvtár használatával kapcsolatos tudnivalókat be kell iktatni az oktatási tervbe. a vendéglátó főiskolán már bevezették ezt a formát és örvendetesen megnőtt az érdeklődés a könyvtárban található anyag iránt. /mti/

-.-

bb 42. sós józsef tudományos emlékülés a sote-n

t me um dg pr

1981. október 29.

a semmelweis orvostudományi egyetemen csütörtökön tudományos ülést tartottak sós józsef, az egyetem egykori rektora születésének 75. évfordulója alkalmából. dr. gáti tiber egyetemi tanár elnöki megnyitójában méltatta sós józsef kutató, oktató-nevelő és közéleti tevékenységét. hangsúlyozta: a mai tudományos élet, a magyar kórélet, a táplálkozástudomány és a laboratóriumi diagnosztika nemzetközileg kiemelkedő tudósként tartja számon sós józsefet, aki huszonöt évig volt a kóréleti intézet igazgatója. nagy jelentőségűek a civilizációs betegségek kórélettanával összefüggő kutatásainak eredményei, nemzedékek tanultak a kesztyűs lóránddal közösen írt kóréleti tanókönyvből.

ezután tudományos előadások hangzottak el a többi közt a környezetszennyező kémiai anyagok toxikológiai vizsgálatáról és higiénés értékeléséről, a környezeti ártalmak és az idegrendszer összefüggéseiről, a csontvelőtranszplantáció egyes sejtélettani problémáiról. /mti/

16.05/um

- 30 -

1630

bb 43. tudományos tanácskozás a szépművészeti muzeumban

t kj um dg pr

1981. október 29.

a szépművészeti múzeum megnyitásának 75. évfordulója alkalmából csütörtökön tudományos konferenciát tartottak a városligeti intézményben. a múzeum és a magyar régészeti és művészettörténeti társulat közös rendezvényén - amelyen az elnöki tisztet köpeczi béla, a magyar tudományos akadémia főtitkár-helyettese látta el - garas klára, a szépművészeti múzeum igazgatója mondott bevezetőt. ezt követően az intézmény vezető munkatársai tudományos előadásokon adtak számot munkájukról. a többi között elemezték a gyűjtés, a restaurálás sajátos feladatait, gondjait, a múzeumi kutató munka gyakorlatát.

a szakemberek rámutattak: a szépművészeti múzeum magyarországi legfontosabb, külföldi képzőművészeti anyagot gyűjtő múzeuma. az utóbbi években azonban a magyar műkincsek gyarapításával szemben háttérbe szorult a külföldi anyag gyűjtése, bár számos, nagyértékű alkotás is került a múzeum birtokába vásárlások, valamint a magángyűjtők ajándékaképpen. a gyűjtések lehetőségei között tartják számon a szocialista országokkal folytatott műtárgy-csereakciókat, s a budapesti kisplasztikai kiállításokon a vásárlásokat. a beszámolókat követően a vendégek - közöttük szocialista országokbeli múzeum-igazgatók - megtekintették a szépművészeti múzeum jubileumi kiállítását. /mti/

-.-

bb.45. új kiállítás a hadtörténeti muzeumban

t/kj/dg/ig pr

1981. október 29.

az országos hadtörténeti múzeum „a magyarországi feudalizmus korának hadtörténeti emlékei és képzőművészeti alkotásai” című új kiállítását csütörtökön mutatta be a sajtó munkatársainak. a tárlat hadtörténetünk legkorábbi idejétől, a honfoglalástól az

1848-49-es szabadságharcig terjedő kilenc évszázadot színes illusztrációk, egykorú tárgyak, fegyverzet, zászlók, felszerelési tárgyak, okmányok, könyvek és térképek segítségével ismereti meg a látogatókkal. a tárgyi emlékek felidézik a honfoglaló harcos alakját, a feudális társadalom katonatípusait, szabadságharcait, valamint a haditechnika és az ehhez kapcsolódó harcok eljárás alakulását, fejlődését. a kiállítás anyagához - amelyet péntektől tekinthet meg a nagyközönség - szervesen illeszkednek a jórészt korabeli képzőművészeti alkotások, festmények és metszetek. /mti/

-.-

16.10/ig

- 31 -

1635

bb 47. Lázár György hazaérkezett az NSZK-ból

t gi um dg kz

1981. október 29.

Lázár György, a minisztertanács elnöke, aki Helmut Schmidt szövetségi kancellár meghívására - felesége társaságában - hivatalos látogatást tett a német szövetségi köztársaságban, csütörtökön hazaérkezett.

Lázár György kíséretében hazaérkezett Veress Péter külkereskedelmi miniszter, Nagy János külügyminisztériumi államtitkár, Juhász Árpád ipari minisztériumi államtitkár és Bajnok Zoltán államtitkár, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnöke.

A fogadtatásra a ferihegyi repülőtéren megjelent Aczél György, a minisztertanács elnökhelyettese, Puja Frigyes külügyminiszter. Jelen volt dr. Georg Sperl, a német szövetségi köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. /mti/

-.-

bb 48. országos prózamondó verseny Egerben

kov um st kz

1981. október 29.

Csütörtökön tartották meg Egerben a pedagógusképző felsőoktatási intézmények ez évi Gárdonyi Géza országos prózamondó versenyét. A megyei könyvtár olvasótermében az ország 13 főiskolájának, illetve egyetemének hallgatói léptek pódiumra. A versenyzők a zsűri előtt Gárdonyi Géza műveiből adtak elő szabadon választott prózai szöveget, és kötelező feladatként az egri csillagokból olvastak fel.

Az országos prózamondó verseny győztese: Strucz Attila, az esztergomi tanítóképző főiskola másodéves hallgatója lett. A második helyezett Zombori Katalin, a debreceni tanítóképző főiskola másodéves hallgatója, a harmadik pedig Pataki Péter az egri HO SI Minh tanárképző főiskola hallgatója, valamint Goretiy József, a szegedi József Attila Tudományegyetem másodéves hallgatója. /mti/

-.-

bb 49. felhasználható 18.00 órától!

megbízólevél-átadás

um dg kz

1981. október 29.

Losonczy Pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke csütörtökön fogadta Joseph Kodjo Arthur rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a ghánai köztársaság új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét. A megbízólevél átadásánál jelen volt Garai Róbert külügyminiszter-helyettes. /mti/

16.22/um

- 32 -

14⁰⁰

bb.44. a készletgazdálkodás időszerű kérdései

t/mg/gg/pp/ig pr

1981. október 29.

A vállalati anyag- és készletgazdálkodás időszerű kérdéseiről tanácskoztak csütörtökön a MTESZ anyagi- műszaki ellátás szakosztályának közgazdasági ankétján.

Évek óta gondot okoz a központi irányító szerveknek és a szakembereknek egyaránt a vállalatoknál felhalmozott készletek olykor indokolatlan nagysága. Noha a készletnövekedés üteme évről-évre csökken, tíz éve változatlanul a bruttó hazai termék 3,7 százalékát - 1980-ban például 519 milliárd forintot - teszi ki a felhalmozott készletek értéke. A fejlett és közepesen fejlett tőkés országokban ez az arány 1,8 százalék.

A készletfelhalmozás különösen a felhasználóknál jelentős, ezen belül is az iparvállalatoknál, ahol a készletek értéke az elmúlt évben 183 milliárd forint volt. Az iparvállalatok adatai, amelyek tükrözik a népgazdasági helyzetet is, főként a készletek megoszlásában mutatnak meglehetősen kedvezőtlen képet. Eszerint a megvásárolt, de felhasználatlan anyagok és eszközök 71 százalékot, a befejezetlen termelés 17,4 százalékot, az eladásra váró késztermék 11,6 százalékot képvisel. A kereslet túlsúlya, az ipar kis késztermék készlete, valamint a tek-vállalatok elégtelen mennyiségű készleteinek következtében állandóan ujratermelődnek a vállalatok felhasználatlan készletei, holott a cél éppen ezek arányának csökkentése, s ennek érdekében szinte évenként születnek különféle központi intézkedések, adminisztratív eszközökkel azonban, mint ezt a csütörtöki tanácskozáson elhangzott előadások és hozzászólások is hangsúlyozták, nem befolyásolható jelentősen a vállalatok készletgazdálkodása. Tartós eredmény eléréséhez a termelés és termékstruktúra átalakítására, a kereslet-kinálat egyensúlyának megteremtésére és az exportlehetőségek rugalmasabb kihasználására van szükség. Emellett azonban a vállalatok is tettek és tesznek erőfeszítéseket a készletgazdálkodás javítására. A szakemberek szerint már eddig is javulást eredményezett sok vállalatnál a korszerű számítógépes anyagnyilvántartás, s e téren további fejlődés várható.

Abban, hogy a hiánycikkek kereső és a kapacitástartalékkal rendelkező termelők egymásra találjanak, előrelépést jelent majd az 1982. január 1-től új szervezeti formában működő kisvállalatok, kissozvetkezetek, társulások és magánvállalkozók tevékenysége is. /mti/

16.15/ig

- 33 -

Mag

bb.46. új bányászati és brikettgyár épül dorogon - a magyar nemzeti bank és a dorogi szénbányák hitelszerződése

ráb/ig kz

1981. október 29.

nagy teljesítményű szénbánya és brikettgyár építésére írtak alá csütörtökön két kölcsönszerződést a dorogi szénbányák és a magyar nemzeti bank képviselői dorogon.

a magyar nemzeti bank 3,3 milliárd forint hosszulejártu fejlesztési hitelt nyújt a dorogi vállalatnak a lencsehegy-2 lenvezésű új bányászati létesítményének. jó minőségű és gazdag szénvagyont kiaknázására építik - vállalati beruházásként - a korszerű bányát. a munkálatokat, a dorogi vállalat kivitelezésében, a jövő év januárjában kezdik meg. az első fronfejtés 1985-ben ad szén, a teljes beruházás pedig 1988-ban fejeződik be. ekkorra érik el a bányászati teljes kapacitását, az évi egymillió tonna szén kitermelését. ez a mennyiség csaknem kétszerese a dorogi vállalat jelenlegi összes széntermelésének, így tehát az új lencsehegyi aknával hosszú időre biztosítják a medencében a folyamatos bányászatkodást. a márkushegyi, a nagyegyházi és a mányi akna után a lencsehegyi lesz az eocénprogram negyedik bányája. a nemzeti bank a nagy összegű hitelt szigorú előírások teljesítéséhez köthette. az új lencsehegyi bányában a jelenlegi mutatókhoz viszonyítva háromszorosára kell növelni az összüzemi teljesítményt, amit a hővesztés, a fejtés és a biztosítás teljes gépesítésével érnek el. a dorogi vállalat műszaki kollektívája olyan művelési technológiát és hatékony vízvédelmi rendszert dolgozott ki, amellyel gazdaságossá és biztonságossá teszik a 17 millió tonna szén kiaknázását.

a másik hitelszerződés egy évi 450.000 tonna kapacitású új brikettgyár felépítéséhez nyújt anyagi fedezetet. a több mint egymillió forintba kerülő létesítmény osztrák-magyar közös beruházásból épül fel tokod-altárón. a gyárat osztrák cég tervezi és a generál kivitelezés teendőire is vállalkozott. az építkezést a jövő év elején kezdik és a gyár 1983-ban készül el. az új üzem termékéből évi 250.000 tonnát ausztriába szállítanak majd, a többivel a hazai ellátást javítják./mti/

- . -

bb.53. kitüntetés

jk/ig kz

1981. október 29.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa dr. rácz ferenc rendőrezredest a belügyminisztériumban kifejtett több évtizedes eredményes munkája elismerésül, nyugállományba vonulása alkalmából, a vörös csillag érdemrenddel tüntette ki.

a kitüntetést csütörtökön ladvánszky károly rendőrtábornagy, belügyminiszter-helyettes adta át./mti/

16.30/ig

- 34 -

14¹⁰

bb.50. a pécsi kesztyűgyár és az eszéki szlavonija divatkonfekció vállalat együttműködése

han/st/ig kz

1981. október 29.

pécs és a jugoszláviai eszék testvérvárosi kapcsolata keretében együttműködésről állapodtak meg a két város neves könnyűipari cégei, a pécsi kesztyűgyár és az eszéki szlavonija divatkonfekció vállalat. a megállapodás értelmében, ha az egyik vállalatnál torlódik a munka, és a másiknak van szabad kapacitása, kölcsönösen segítenek egymáson a rendelés gyors, pontos teljesítése érdekében. leginkább a bőrruházati konfekció kínál erre lehetőséget, mivel tevékenységük e területen mutat legnagyobb hasonlóságot. elvileg megegyeztek továbbá abban, hogy az eszéki vállalat a pécsiektől megvásárolja a munkavédelmi kesztyűgyártás technológiáját és igényt tartanak a betanításra is. választékbővívítés céljából bekapcsolódnak a határmenti árucseretorgalmakba, s megállapodtak a szakemberek cserelátogatásairól is. a pécsi kesztyűgyárból üzemvezetők, technikusok, tervezők husz fős csoportja a héten járt első ízben az eszéki vállalatnál, amit a jugoszláv partnerek novemberben viszonzoznak./mti/

- . -

bb.51. hazaérkezett a magyar építési küldöttség az ndk-ból

k/sb/tr/pp/ig kz

1981. október 29.

ábrahám kálmán építésügyi- és városfejlesztési miniszter vezetésével csütörtökön hazaérkezett az ndk-beli cottbusból a magyar építésügyi küldöttség, amely résztvett a kgst építésügyi állandó bizottság 52. ülésén. a tanácskozáson az ipari épületek rekonstrukciójával és korszerűsítésével összefüggő tervezési és kivitelezési munka fejlesztéséről tárgyaltak.

a bizottság megvitatta és elfogadta a következő évekre kidolgozott együttműködési munkatervet, amelyben különösen nagy figyelmet szentelnek újabb energiatakarékos építőanyagok, épületszerkezetek közös kifejlesztésének, és a takarékos új fűtési eljárások elterjesztését segítő építésügyi megoldásoknak./mti/

- . -

16.45/ig

- 35 -

14¹⁰

bb.52. november 1-től - téli menetrend a légi közlekedésben

ksb/tr/pp/ig kz

1981. október 29.

a nemzetközi gyakorlatnak megfelelően november 1-én életbe lép a malév téli menetrendje. az új menetrend 1982 március 27-ig érvényes. a csökkenő utazási igényeknek megfelelően a malév kevesebb járatot indít, a nyári heti 171 helyett 118 közlekednek télen. a nyári idényjáratok dubrovnikba, várnába, burgasba, splitbe, rijekába, kijevebe és barcelonába természetesen november 1-től már nem közlekednek.

a téli menetrend szerint például belinbe heti 38 helyett 14 járatot indít a malév, és kevesebb gép indul moszkvába, drezdába, lipcsébe is. a téli járatok sorában az első induló gép az ma 830-as, amely november 1-én reggel 7 órakor startol ferihegyről szófia felé. a most megjelent téli menetrend új köntösben, több információval szolgálja az utasok tájékoztatását./mti/

- . -

bb.54. felhasználható: 17 órától!

a drezdai filharmónikus zenekar koncertje szegeden

dén/st/ig kz

1981. október 29.

a drezdai filharmónikus zenekar adott koncertet csütörtökön a szegedi zenés színházban. az együttest herbert kegel vezényelte, zongorán peter rösel működött közre. műsorukon beethoven: c-moll zongoraversenye, muszorgszkij-ravel: egy kiállítás képei című műve, valamint fritz geissler: esszé zenekarra című alkotása szerepelt./mti/

- . -

bb.55. felhasználható: 18 órától!

üdvözlő táviratok

tr/dg/ig kz

1981. október 29.

losonczy páli, az elnöki tanács elnöke, táviratban üdvözölte kenan evren tábornokot, államfőt, törökország nemzeti ünnepe alkalmából. lázár györgy, a minisztertanács elnöke szintén táviratban fejezte ki jókívánságait bülbent ülésű török kormányfőnek./mti/

16.50/ig

- 36 -

1420

bb.56. felhasználható: 18 órától!

bemutakozó látogatás

tr/dg/ig kz

1981. október 29.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára és lázár györgy, a minisztertanács elnöke bemutakozó látogatáson fogadta mohammed saed abdulla mohsen-t, a jemeni népi demokratikus köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét./mti/

- . -

bb.57. halálos baleset

jk/ig kz

1981. október 29.

a borsod megyei alsózsoltán a vasuti felüljárónál orosz tiber 27 éves üzletvezető, zalkodi lakos személygépkocsijával áttért az úttest bal oldalára, és az utmenti árukba borult. a baleset következtében a személygépkocsi utasai közül varga páli 37 éves munkavezető vizsolyi lakos a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint orosz tiber nem az út- és látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette a személygépkocsit. a rendőrség vezetői engedélyét bevonta./mti/

- . -

bb.58. új irányelvek a közúti közlekedéspolitikában - közlekedési szakemberek országos tanácskozása pécsen

kász/az/ig kz

1981. október 29.

befejeződött a közúti közlekedéspolitikai új irányelveinek kimunkálása, meghatározták az ágazat fejlesztésének időszerű feladatait - jelentették be pécsen a közúti fuvarozás új szabályozásáról csütörtökön kezdődött kétnapos országos konferencián.

a tanácskozáson résztvevő háromszáz hazai közlekedési szakember előtt megtartott bevezető előadásban cseh lajos, a közlekedési és postaügyi minisztérium osztályvezető főtanácsosa elmondta, hogy a hosszú távú terv egyik célkitűzése: szavatolni a tömegközlekedés ezen belül is az autóbusz közlekedés fejlesztésének elsőbbségét.

/folyt.köv./
17.30/ig

- 37 -

1440

bb.58. /uj irányelvek .. folyt./ig

a volán és a bkv naponta mintegy tízmillió utast szállít, s hogy az utazás színvonalát a növekvő igényekhez igazítsák, főként a nagyvárosi és az elővárosi közlekedést fejlesztik. a csucsidei zsufoltságot csökkenteni lehet és kell a lépcsőzetes munkakezdés elterjesztésével, a közületi gépjárművek jobb kihasználásával. a jogszabályok módosításával lehetőséget teremtenek rá, hogy a vállalatok munkásszállító autóbuszait, összehangoltan közlekedtessék, enyhítve a személyszállítás gondjait. ezek a járművek esetenként más vállalatok dolgozóit is szállíthatják majd, alkalmasint pedig a gyenge forgalmu ugynevezett szárnyvonalakon segíthetik a közforgalmat.

a konferencián hangsúlyozták, hogy tehergépkocsi-park nagyobb az indokoltnak, túl sok az átrakás, sokszor megszakad az áru útja. a szállítást a jelenleginél sokkal jobban kell megszervezni./mti/

- . -

bb.62. meghalt gábor lászló akadémikus

i/of/pá/dg/ig hgy

1981. október 29.

hetvenegy éves korában elhunyt gábor lászló akadémikus, nyugalmazott egyetemi tanár, állami díjas és ybl díjas építész, a budapesti műszaki egyetem épületszerkezeti intézetének alapítója óta igazgatója, a magyar építőművészek szövetségének alapító tagja.

a modern magyar építészettudomány egyik megteremtője, az építészek felszabadulás utáni generációjának tanára, a hazai építészet kiemelkedő egyénisége volt gábor professzor. 1910-ben született debrecenben. a felszabadulásig tervező építészként dolgozott; számos kiválóan minősített lakóépület és középület alkotója volt. a felszabadulás utáni években tevélegesen dolgozott az állami építőipar megszervezésén, 1949-ben az építészet-oktatás újjászervezését kapta feladatául. harminc évig oktatott egyetemi tanárként, szervezett, a tudományban és az oktatásban egyaránt iskolát teremtett. négykötetes épületszerkezettan könyve az építészettudomány nemzetközileg is elismert egyedülálló teljesítménye.

temetéséről később intézkednek.

magyar tudományos akadémia,
budapesti műszaki egyetem,
magyar építőművészek szövetsége. /mti/

- 38 -

17.40/ig

1450

bb 58. a magyar-jndk kapcsolatok

i gy um dg kz

1981. október 29.

a hazánk területénél csaknem négyszerte nagyobb területen, 336 500 négyzetkilométeren fekvő jemeni népi demokratikus köztársaságot észak-jemen, omán, a vörös-tenger és az adeni öböl határolja. mintegy kétmillió lakosságának 95 százaléka arab, zömében az iszlám vallás szunnita szárnyához tartoznak. a jndk-ban élnek indiaiak, szomáliaiak, és csekély számban más nemzetiségűek is. stratégiai jelentősége miatt a britek 1839-ben elfoglalták adent, majd fokozatosan kiterjesztették hatalmukat jemen déli részére. a hazafias erők 1963-ban fegyveres harcot kezdtek, s ennek eredményeként 1967-ben az ország elnyerte függetlenségét.

a jndk elmaradott, az adeni kikötőre és olajfinomítóra épült gyarmati gazdaságot örökölt. az ország területéből mindössze 700 ezer hektár művelhető. a lakosság 75 százalékát foglalkoztató mezőgazdaság ma még nem képes az ország ellátására. az 1968-ban megkezdett földreform során felosztották a nagybirtokokat, megkezdtek a mezőgazdasági szövetkezetek és az állami gazdaságok létrehozását. államosításokat hajtottak végre, megszüntették a külföldi tőke monopóliumhelyzetét. szovjet és más külföldi szakértők segítségével folyik az országban az olajkutató. jelenleg nagy erőfeszítéseket tesznek az ország iparosítására, mindenekelőtt a könnyűipart, ezen belül a textil-, a cipő-, a cigarettagyártást kívánják fejleszteni.

az 1981-85-ös második ötéves terv során a nemzeti jövedelem jelentős növelését irányozták elő. folytatják az ipar kiépítését, megkülönböztetett módon kezelik a mezőgazdaság és az energetika fejlesztését.

az 1978-ban megalakult marxista-leninista párt - a jemeni szocialista párt - központi bizottsága a múlt év áprilisában ali nasszer mohamedet választotta a jszp főtitkárává, röviddel ezután a legfelsőbb népi tanács - az ország parlamentje - elnökévé nevezte ki.

a jndk haladó, antiimperialista külpolitikát folytat. tagja az arab országok szilárdság frontjának, fontos szerepet játszik a tagországok álláspontjának összehangolásában. ugyancsak aktív az el nem kötelezett mozgalomban.

a népi jemen kiemelten kezeli a baráti szocialista országokhoz fűződő kapcsolatait. barátsági és együttműködési egyezményt kötött a szovjetunióval, az ndk-val, legutóbb pedig csehszlovákiával, s egyezmények, megállapodások, jegyzőkönyvek sorát a többi szocialista országgal. külkereskedelmében mind nagyobb arányban - jelenleg már 30 százalékban - részesednek a szocialista országok. a szocialista országokhoz fűződő szoros politikai, gazdasági kapcsolatait jelzi, hogy a jndk megfigyelői minőségben csatlakozott a kgst-hez.

/folyt.köv./

- 39 -

17.35/um

bb 58. /a magyar-jndk ...1.folyt./um

a jemeni népi demokratikus köztársaság valamennyi lényeges külpolitikai kérdésben a szocialista országokkal azonos álláspontot foglal el. az imperialista erőknek az iraki-iráni konfliktus nyomán a térségben egyre fenyegetőbbé váló jelenléte, az arab reakció aktivizálódása arra készítette a jndk-t, hogy - a szovjetunióhoz és a testvéri szocialista országokhoz fűződő kapcsolatainak további szilárdítása mellett - szövetségeseket keressen a térségben is. a jndk kezdeményezésére születtek meg a libiával és etiópiával megkötött barátsági és együttműködési egyezmények.

a hármás megállapodás aláírása ugyanakkor feszültebbé tette a jndk viszonyát a konzervatív arab államokkal, különösen szaúd-arábiával és omámmal. a szocialista országokkal kialakított jó kapcsolatait, az arab kommunista pártoknak nyújtott segítsége, haladó belpolitikája ezt megelőzően is problematikusá tette a jndk arabközi helyzetét, de a hármás megállapodás nyomán minden eddiginél erőteljesebb támadások érték első sorban szomszédai részéről. az ománi határon például az elmúlt hónapokban sorozatosan történtek határincidensek.

hazánk és a népi jemen kapcsolatait - különösen az utóbbi esztendőkből - dinamikus fejlődés jellemezte. az mszp és a jemeni szocialista párt között rendszeres a konzultációk. időről időre találkoznak egymással párt- és állami vezetőink.

ez év januárjában járt hazánkban a szocializmust építő népi jemen magas szintű párt- és állami delegációja abdel kader abdul ghani, a jszp kb titkárának vezetésével. a látogatás eredményeként létrejött a pártközi, a külügyminisztériumok közötti, a műszaki-tudományos, valamint a kulturális együttműködés munkaterve. ugyancsak ez év júniusában konzultációs látogatást tett hazánkban a jndk árhivatalának delegációja, júliusban pedig közlekedési és távközlési minisztere folytatott tárgyalásokat budapesten. vendégünk volt a jemeni szocialista ifjúsági szövetség első titkára, a jemeni szakszervezetek szövetségének főtitkára és a jemeni paraszt szövetség főtitkár-helyettese. kétoldalu kapcsolataink fontos eseménye volt 1981. júliusában a jndk budapesti nagykövetségének megnyitása: a népi jemen első budapesti nagykövete augusztusban adta át megbízólevelét.

az utóbbi években széles körű gazdasági kapcsolatokat alakítottunk ki a jndk-val. baromfifarmot, kórházi berendezéseket, hűtőházakat, kisüzemeket és autóbuszokat szállítottunk, s közreműködünk a wadi meifahi mezőgazdasági kombinát építésében.

/folyt.köv./

- 40 -

17.45/um

18¹⁰

bb 58. /a magyar-jndk ...2.folyt./um

az országaink közötti műszaki-tudományos együttműködés keretében jelenleg is számos mezőgazdasági, vízügyi és egészségügyi szakemberünk dolgozik a jndk-ban, a kulturális együttműködési megállapodás alapján pedig 150 jemeni diák tanul a magyar felsőoktatási intézményekben. ösztöndíjasokat fogadunk többek között a tömegkultúra és a népművelés területén. országaink között kialakulóban vannak a művészeti kapcsolatok: a közelmúltban állították fel, varga imre szobrászművész közteri alkotását adenben. /mti/

..-

bb 59. székfoglaló

um dg kz

1981. október 29.

jacques voisine professzor, az universite de la sorbonne nouvelle tanára, az mta tiszteleti tagja goethe: prometheusa szemben rousseau: pygmalionjával címmel csütörtökön székfoglaló előadást tartott az akadémián. /mti/

..-

bb 60. alma-klubok az iskolákban - csoki-nap svéd minta szerint

t me um dg kz

1981. október 29.

a testápolási hónap fővárosi rendezvényeit ismertették a fővárosi egészségnevelési központ vezetői csütörtökön a fővárosi tanács gyógyszerintézetében. elmondták: a fővárosban novemberben az egészségnevelés középpontjában a fogápolás, a fogvédelem szerepel. az eddigieknél is több gyermekfogászati rendelésben szerveznek játékos foglalkozásokat, diafilmvetítést, amelyeken fogszakorvosok, asszisztensek tanítják a vizsgálatra, kezelésre váró gyermekeket a fogápolószerek helyes használatára, a rendszeres fogápolásra. eközben a kis páciensek megbarátkoznak a rendelő személyzetével, nyugodtan, bátran ülnek be a fogászati székbe. számos újabb iskolában szerveznek alma-klubot, ahol a gyermekek - ugyancsak játékos módon - megtanulják megvédeni fogaik épségét. almát, sárgarépat, nyers karalábét, retek, káposztatorzsát rágósálnak, ezáltal megtisztítják és erősítik fogaikat. a klubokban egyebek mellett vetélkedőket is tartanak, s a győztesek november 22-én délelőtt az alfa moziban jutalom-előadáson vesznek részt. a fogászati rendelők rajzpályázatot hirdetnek a gyermekek számára, s a legsikeresebb rajzokat kiállítják a rendelőkben. az óvodákban is bemutatják a fogápolási szereket és arra szoktatják a gyermekeket, hogy az étkezés után fogat mossanak vagy almát egyenek, sok nyers gyümölcsöt, zöldséget rágjanak, legalább félévenként mutassák meg fogaikat a fogorvosnak.

/folyt.köv./

- 41 -

17.55/um

18¹⁵

bb 60. /alma-klubok1.folyt./um

némelyik kerület fogszakorvosai és egészségnevelői megkísérlik meggyőzni a szülőket: hetenként csak egyszer - például vasárnap - adjanak cukrot, vagy édességet gyermekeiknek. svédországban - miként dr. tóth pál, a gyermekfogászati klinika igazgatója az ülésen elmondta - a szülők egyetértettek a fogszakorvosoknak ezzel a javaslatával és azóta számottevően csökkent a fogszuvasodás.

ebben a hónapban a felnőtt orvosi rendelőkben, üzemekben is tartanak felvilágosító egészségnevelő előadásokat és szűrővizsgálatokat az orvosok. felhívják a figyelmet: a rossz fogak gyomor- és ízületi bántalmakat okozhatnak, egészségük védelmé érdekében rendszeresen ellenőriztessék, és ha szükséges, kezeltessek fogaikat. /mti/

-. -

bb 61. magyar-osztrák irodalmi tanácskozás

t of um dg kz

1981. október 29.

az osztrák és a magyar irodalom határainkon túli jelentősége címmel csütörtökön a magyar tudományos akadémia székházában tanácskozás kezdődött az mta irodalomtudományi intézete, a magyar-osztrák irodalomtudományi vegyes bizottság és a budapesti osztrák kulturális intézet közös rendezésében. a szimpóziumon - amelynek kétnapos programja a közös irodalmi kapcsolatok időszerű kérdéseit, történelmi előzményeit, illetőleg távlatait öleli fel - a két ország irodalomtudományi és irodalomkutatói szakemberei, vezető egyetemi oktatói vesznek részt. az első tanácskozási napon a múlt századtól napjainkig terjedően tekintették át az irodalmi kapcsolatokat, különös tekintettel az egymás országában is közreadott sajtóorgánumokra. elhangzott a tanácskozáson, hogy az 1979 óta működő magyar-osztrák irodalomtudományi vegyes bizottság következő munkakülését a jövő év tavaszán hívják össze - a tervek szerint - bécsben. /mti/

-. -

- 42 -

bb 64. a szerkesztőségek figyelmébe!

um kz

1981. október 29.

a mai bb 20. sz. hírünk /a téli fűtési idényben is kiegyensúlyozott energiaellátás.../

második folytatása első bekezdése első mondata helyesen: fontos intézkedés, hogy a lakossági és a kommunális ellátásra alkalmas...

/a széntermelés a jövő évben érje el a 26 millió tonnát, s ezen belül... szövegrész tehát t ö r l e n d ő /

a második folytatás 3. bekezdés 6. sorának közepétől /az a cél, hogy az ilyen energiaracionalizálási beruházásokkal 1985-re.../ a szöveg a bekezdés végéig t ö r l e n d ő. /a bekezdés tehát azzal fejeződik be: ...dolgozzák ki és nyújtják be e pályázatokat./

a második folytatás 4. bekezdés 4. sorának elejétől a következő szövegrész t ö r l e n d ő :

...s a jövő évben gondoskodnak 1000 zil teherautó motorjának kicseréléséről, a benzin-meghajtásu helyett diesel-üzemű motor felszereléséről.

a harmadik folytatás első bekezdés utolsó mondata helyesen:

az energiaracionalizálási program gyorsítása érdekében a vi. ötéves tervben előirányzott állami támogatást tovább növelik. /a konkrét adatok - a 6,4 milliárd, a 600 millió, illetve a 400 millió forint - tehát k i m a r a d n a k. /

/mti/

-. -

bb 65. időjárásjelentés

um kz

1981. október 29.

a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön este:

nyugat felől felhősödés

várható időjárás az ország területére péntek estig: a nyugati megyékben erősebben megnövekszik a felhőzet, és ott szórványosan eső, zápor kialakulására is számítani lehet. a délnyugati szél gyakran megerősödik. a várható hőmérséklet pénteken kora délután 12 és 17 fok között. /mti/

-. -

18.15/um

- 43 -

1825

bb.66. ülést tartott az mszmp iii. és xvii. kerületi bizottsága
jk/ig kz 1981. október 29.

csütörtökön ülést tartott az mszmp iii. kerületi bizottsága. tájékoztatót hallgatott meg az mszmp központi bizottsága 1981. október 22-i üléséről. ezt követően személyi kérdésekben döntött. a pártbizottság juhász Lajosné, saját kérésére, nyugdíjba vonulása miatt, érdemei elismerése mellett felmentette kerületi pártbizottsági tagságából, és első titkára tisztségéből.

az elnöki tanács juhász Lajosnének kommunista életutjáért, eredményes munkássága elismeréseként a szocialista magyarországi érdemrendet adományozta. a kitüntetést Maróthy László, az mszmp politikai bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára adta át.

a pártbizottság kooptálta tagjai sorába égető Lajost, és megválasztotta a végrehajtó bizottság tagjának, a pártbizottság első titkárának.

x x x

ugyancsak csütörtökön ülést tartott az mszmp xvii. kerületi bizottsága is. a testület tájékoztatót hallgatott meg az mszmp központi bizottsága 1981. október 22-i üléséről, majd személyi kérdésben döntött. égető Lajost, a pártbizottság első titkárát - érdemei elismerése mellett - felmentette kerületi pártbizottsági tagságából, és első titkári tisztségéből. /mti/

- . -

bb.67. a szerkesztőségek figyelmébe!

ig kz 1981. október 29.

mai bb.56. sz. hírünk /bemutakozó látogatás .. /

1. bek. 3. sorában a név helyesen:

mohamed saed abdulla mohsen

/mti/

- . -

18.40/ig

- 44 -

1910

bb 68. új szakmát tanuló munkások, tsz-gazdálkodás, tanterembővítés - három megyei neb napirendjén

kász,lász, bty um az kz

1981. október 29.

három megyében - baranyában, bács-kiskunban és békésben - tartott ülést csütörtökön a népi ellenőrzési bizottság.

a kelletnél lassabban halad a termelési szerkezet változtatása, a munkaerő átirányítása és átképzése baranyában - állapította meg egyebek között a megyei népi ellenőrzési bizottság. a testület a husz baranyai vállalatra kiterjedő több mint három éves vizsgálat összefoglaló jelentését megvitattva rámutatott, hogy a gazdasági egységek nem mérték össze saját termelékenységét, hatékonysági mutatóikat ellenjárom hazai illetve külföldi vállalatokéval, márpedig a fölzárközéshez ez is szükséges.

az ülésen felhívták a figyelmet néhány ígéretes kezdeményezésre. több vállalatnál ösztönzik a dolgozókat a második, harmadik szakma megszerzésére; a pécsi kesztyűgyár például a képzési időszakra bért, a kellő gyakorlat megszerzésének idejére pedig bérkiegészítést ad dolgozóinak. a megyei neb javasolta, hogy a felnőtt dolgozók átképzésére teremtsenek nagyobb lehetőséget a megye szakmunkásképző intézeteiben. a testület megítélése szerint követendő kezdeményezés a mohácsi farostlemezgyáré: jutalomcekk-rendszert vezettek be, amelynek ellenértékét a rendkívüli munka elvégzése után azonnal felvehetik a dolgozók.

a bács-kiskun megyei neb vizsgálata a termelőszövetkezetekben készült felmérés alapján az állóeszközigazdálkodás hiányosságait tárta fel. gyakori a még használható gépek ki-selejtezése, s a tapasztalatok szerint az új termelési eszközöket sem használják ki megfelelően. a műszaki berendezések állagmegóvása is kifogásolható, a gépek nagy részét szabadban tárolják a tsz-ek, kitéve az időjárás rongálásának. észrevételezték az ellenőrzés során azt is, hogy a korszerű termelési technológiák továbbfejlesztésének kockázatát gyakorolta még olyan gazdaságok sem vállalják, amelyeknek erre megvannak az anyagi feltételei.

a békéscsabai tanács fejlesztési alapjának 14 százalékát, több mint 182 millió forintot fordít a vi. ötéves tervben az általános iskolai beruházásokra, de még így sem szűnik meg a zsúfoltság, egy tanteremre több mint harminchárom tanuló jut - állapította meg az a jelentés, amely a békés megyei népi ellenőrzési bizottság vizsgálata nyomán készült a növekvő létszámú gyermekek orosztályok általános iskolai elhelyezéséről és szociális ellátásáról. a testület rámutatott arra is, hogy a modern technológiával dolgozó építőipari vállalatok számára egy-egy nyolc-tizenkét vagy akár 24 tantermes iskola építése ugyan nem nagy munka, de nem is hoz sokat a konyhára, ezért húzódnak el ezek a beruházások. a megyei neb javasolta, hogy a megyei tanács illetékesei a jövőben fokozottabban segítsék és kísérik figyelemmel az építések megvalósítását. /mti/

- 45 -

19.23/um

1930

bb.69. pécs: köszöntötték a száz éves illés erzsébetet

kász/az/ig kz

1981. október 29.

századik születésnapját ünnepelte csütörtökön pécsi otthonában illés erzsébet, az idős hölgy a közelmúltban combtörést szenvedett, s betegségéből csak nemrégiben épült fel, de a köszöntésére összegyűlt vendégeket már jó egészségben, szellemi frissességben fogadta. a pécsi matrózát a városi tanács, a hazafias népfront és a vöröskereszt képviselői üdvöztették. felköszöntötte kezelőorvosa, dr. kirósi mária sebész, a pécsi egyesített egészségügyi intézmények igazgatója is, aki betegágyánál rendszeres látogatója volt illés erzsébetnek./mti/

bb.70. színházi ősbemutató egerben

kov/az/ig kz

1981. október 29.

magyarországi ősbemutatóval lépett színpadra csütörtökön egerben a gárdonyi géza színház és a miskolci nemzeti színház közös társulata. peter buckman: ... most mind együtt című drámáját csiszár imre művészeti vezető rendezésével láthatta a magyar közönség.

a drámában egy közösség életének - egy vidéki kisváros zenekarának - sorsdöntő kérdései elevenednek meg a színpadon. a főbb szerepekben blaskó péter, dégi istván, timár éva, és varga gyula. jászai-díjas művészek - léptek színpadra./mti/

bb.71. kapunyitás az új pécsi műjégpályán

han/az/ig kz

1981. október 29.

pécsett csütörtökön tartotta első és hivatalos évadnyitóját a társadalmi segítséggel épített műjégpálya. a mecsekaljai város legújabb sportintézményét pálfői miklósné, a déldunántúli tervező vállalat építész tervezte. a pálya 60x30 méteres alapterületével megfelel a nemzetközi szabványoknak, egyaránt alkalmas műkorcsolyaversenyekre és jégkorong mérkőzésekre. betonburkolata alatt 24 kilométer hosszú csőhálózatban kering a hűtőfolyadék. a pálya körül közműalagút van, így a szerelvények könnyűsienrel karbantarthatók. a jég négy sarkán huszonöt méter magas oszlopokon reflektorok tucatjai ontják a fényt az esti korcsolyázáshoz.

ha megépül a felató tükörképe, akkor lefedhető lesz a műjégpálya, hónapokkal hosszabbítható az ideje./mti/

19.30/ig

- 46 -

60.008/x

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

mti hivatalos közlemények

1981. október 29.

bb 31. ülést tartott a minisztertanács

um pr

1981. október 29.

a kormány tájékoztatási hivatala közli: a minisztertanács csütörtöki ülésén megerősítette a gazdasági bizottság határozatát az energiagazdálkodási kormányprogram végrehajtásának meggyorsítására. kötelezte a minisztereket és az országos hatáskörű szervek vezetőit, hogy az energiatakarékossággal és racionalizálással összefüggő konkrét feladatok végrehajtását következetesen érvényesítsék, folyamatosan és gyakorlatiasan ellenőrizzék, az intézkedések végrehajtásának elmulasztása esetén minden esetben felelősségrevonást kell alkalmazni. a prémiumrendszert úgy kell továbbfejleszteni, hogy a kellő személyi ösztönzés és az anyagi érdekeltség erőteljesebben támasz-sza alá a program gyorsított végrehajtását.

a kormány megerősítve az állami tervbizottság állásfoglalásait, áttekintette a hazai szénbányászat helyzetét. intézkedéseket hozott a szénbányászat gazdálkodásának javítására, továbbá a márkushegyi és a nagyegyházi bánya építésének gyorsítására. megvizsgálta a korábbi döntések alapján létesülő mányi bányüzem építésének helyzetét és meghatározta a további feladatokat.

/folyt.köv./
14.45/um

14.50

- 1 -

bb 31. /ülést tartott1.folyt./um

a minisztertanács úgy döntött, hogy az irányítási rendszer korszerűsítése, valamint a piaci követelményekhez való rugalmasabb alkalmazkodás érdekében 1981. december 31-ével megszűnteti a baromfiipari, a söripari és a konzervipari trösztöt, valamint az agrotrösztöt. ugyancsak 1981. december 31-ével megszűnnek a korábban megszüntetett trösztök helyett létesült ágazati irodák is. a korábban tröszti szervezethez tartozó vállalatok önálló gazdálkodó egységként működnek tovább.

a kormány megtárgyalta a gazdasági bizottság tájékoztatóját a lakossági fuvarigények kielégítésének helyzetéről és a további tennivalókról, valamint a téli fűtési idényre való felkészülésről.

a minisztertanács megvitatta a közületi szerek gépkocsihasználatát szabályozó határozatok végrehajtásának tapasztalatait és a további tennivalókat. megállapította, hogy a végrehajtott intézkedések eredményeként a közületi gépkocsik száma, s ezzel párhuzamosan a költség jelentősen csökkent. intézkedéseket fogadott el több területen a közületi gépkocsiállomány további csökkentésére, ésszerűbb, gazdaságosabb hasznosítására.

a kormány felhívta az érintett minisztereket és az országos hatáskörű szerek vezetőit, hogy vizsgálják meg az országgyűlés októberi ülészakán elhangzott képviselői javaslatok megvalósításának lehetőségeit, s tájékoztassák azokról az országgyűlés elnökét, valamint az érdekelt képviselőket. /mti/

-.-

- 2 -

14.50/um

15⁰⁰

bb.72. fogadás törökország nemzeti ünnepén

t/ma/gg/ig kz

1981. október 29.

hazája nemzeti ünnepén, csütörtökön a rezidenciáján fogadást adott osman basman, a török köztársaság budapesti nagykövete.

a fogadáson részt vett sághy vilmos belkereskedelmi miniszter, török istván külkereskedelmi államtitkár, szarka károly külügyminiszterhelyettes, valamint gazdasági, társadalmi és kulturális életünk sok más képviselője. jelen volt a budapesti diplomáciai képviselők több vezetője és tagja is. /mti/

- . -

bb.73. a belöldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 1.400 órától zárásig

ig

1981. október 29.

30. végső bucsu várnai zsenitől
31. ülést tartott a minisztertanács
32. kevesebb és olcsóbb üzemeltetésű közületi gépkocsi
33. kneb-vizsgálat tapasztalatairól tárgyalt a minisztertanács
34. szerk. figy.: javítás a 20-as /a téli fűtési idényben.../hírre
35. haracska istván kitüntetése
36. a természetes zeolitok hasznosításáról tanácskoztak veszprémben
37. iskolaszanatórium gerincbántalmakban szenvedő gyerekeknek vajtán
38. szélenergia a legelők vizellátására - bemutató sinatelepen
39. a mai magyar dráma és a színház - tanácskozás bozsokon
40. főiskolai könyvtárvezetők tanácskozása győrött
41. enyhe idővel bucsuzik az október
42. sós józsef tudományos emlékülés a sote-n
43. tudományos tanácskozás a szépművészeti múzeumban
44. közigazgatási ankét a készletgazdálkodás időszerű kérdéseiről
45. új kiállítás a hadtörténeti múzeumban
46. új bánya és brikettgyár épül dorogon
47. lázár györgy hazaérkezett az nszk-ból
48. országos prózamondó verseny egerben
49. a ghanai nagykövet megbízólevél-átadása
50. a pécsi kesztyűgyár és eszéki divatkonfekció vállalat együttműködése
51. hazaérkezett az építési küldöttség az ndk-ból
52. november 1-től téli menetrend a légiközlekedésben
53. dr. rácz ferenc kitüntetése
54. a drezdai filharmónikus zenekar koncertje szegeden
55. üdvözlő táviratok törökországba
56. a jndk nagykövetének bemutatkozó látogatása
57. halálos baleset alsózsoloán

/folyt.köv./

21.05/ig

- 47 -

21⁰⁰

bb.73. / a belföldi ... folyt./ig

58. a magyar-jndk kapcsolatok
59. voisine professzor székhoglatója az akadémián
60. a testápolási hónap fővárosi rendezvényei
61. magyar-osztrák irodalmi tanácskozás
62. meghalt gábor lászló akadémikus
63. közlekedési szakemberek országos tanácskozása pécsen
64. szerk. figy.: javítások a bb 20-as /a téli fűtési .../hirre
65. időjárás
66. ülést tartott az szmp iii. és xvii. kerületi bizottsága
67. szerk. figy.: javítás a 56-os hirre
68. három megyei neb ülése
69. köszöntötték a száz éves illés erzsébetet
70. színházi ősbemutató egerben
71. kapunyitás az új pécsi műjéggpályán
72. fogadás törökország nemzeti ünnepén
73. hirjegyzék

/mti/

- . -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános

szerkesztették: halasi gyöngy

fehér péter

koronczai emil

21.10/ig

- 48 -

- v é g e -

415

60.008/X

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

p é n t e k

bb 1. magyar részvétel az éghajlati világprogramban

i kg um pp kz

1981. október 30.

az ensz meteorológiai világszervezetének tavaly indított tizéves éghajlati világprogramja keretében az országos meteorológiai intézet központjában megkezdődött az adatok számítástechnikai feldolgozása. témakörök szerint csoportosítják a beérkező adatokat, hogy egységes képet adjanak a kárpát-medence városainak klímájáról, továbbá a magas légrétegről és a mezőgazdaság számára hasznosítható éghajlati összefüggésekről. az első információkat a közelmúltban küldték el a világprogram washingtoni adatbankjához.

Lépp ildikó, az országos meteorológiai intézet tudományos titkára elmondta: a világprogram indítását az indokolta, hogy az elmúlt két évtizedben az éghajlat bizonyos változásait figyelték meg valamennyi földrész meteorológusai. Európában például az évi átlaghőmérséklet emelkedett, Amerikában viszont szokatlanul hidegek a telek. Afrikában rendszeresen elmaradnak az esős évszakok, ami a sivatagok terjedését idézi elő. Mindezek nyomán merült fel a kérdés: meteorológiai korszakváltás küszöbén állunk-e? a tizéves program várhatóan erre is választ ad.

/folyt.köv./

- 1 -